

Čipkárске ZVESTI

OBČASNÍK OBCE BRUSNO / 1. ČÍSLO / JÚL 2018

VÁŽENÍ SPOLUOBČANIA,

dovoľte mi, aby som Vás pozvala k čítaniu našich a dúfam, že aj Vašich obecných novín. Leto začína aj všetky radovánky s ním. V týchto dňoch vychádza prvé číslo občasnika obce Brusno Čipkárske zvesti v roku 2018. Prináša tie najdôležitejšie udalosti za uplynulých šesť mesiacov január – jún 2018. Aktuálne informácie nájdete síce vždy na obecnej webstránke, napriek tomu z úcty k tradíciám prichádza do Vašich poštových schránok aj toto médium. Dúfam, že sa Vám bude páčiť.

Nedávno som sa stretla s myšlienkou od Cronina – „Najšťastnejší ľudia sú tí, ktorí sa nemôžu dočkať rána, aby pokračovali tam, kde večer prestali.“ Často si kladieme otázku: „Sme šťastní?“ Keď sa nám v živote darí, všetko ide podľa plánu, nie je dôvod nič meniť. Pokračujeme vo svojej začatej ceste. Sme spokojní. Neboli by sme však ľuďmi tohto sveta, keby sme si mnohé veci a situácie neskomplikovali. Aj keď sa pri hľadaní riešení vyčerpávame a siahame až na dno svojich síl a možností, často sa nám to nepodarí a ostávame na jednom mieste. Najhoršie v takomto rozporení je zlomiť nad tým všetkým palicu a stratiť akúkoľvek nádej. Zabúdame, že na konci každého tunela je predsa len svetlo. Kde však nájsť v sebe toľko sily, aby sme oživilí nádej do takej miery, že sa premení na iskru, ktorá zblkne a zapáli oheň odhodlania, vôle a predsavzatí? Odhodlania, ktoré dodajú chuť znova vstať, vstávať a obnovovať múry domu k lepším medzilľudským vzťahom, nezištnej pomoci a vedomia vzájomnej spolupatričnosti.

Azda príroda nám môže byť príkladom a inšpiráciou. Po jesennom daždi a vetre sa všetka tá krása premení na hnedé blato, ktoré zima zakonzervuje chladom, mrazom a snehom. Akoby naveky... Ale čas plynie a my začneme cítiť viac svetla i tepla. Prichádza jar a nestácime sa diviť a žasnúť, odkiaľ odvšadiaľ klíči nový život v rôznych formách, farbách, vôňach. Už toto zázračné premieňanie prírody by stačilo ako nový impulz k obrode a novej aktivite človeka. Tí, ktorí na jar do svojich polí niečo nasadili alebo nasiali a v záhradách i sadoch orezali a ošetrili ovocné stromy, právom očakávajú na jeseň

úrodu. Medzitým vynaložili ďalšie úsilie v podobe priebežnej starostlivosti o budúce plody. A tak celé leto aj toto, ktoré nás čaká, okopávame, plejeme, podopierame, ošetrujeme..., aby sme čo najviac a čo najlepšie pomohli ich rastu a zreniu. Napriek tomu nie je isté, akú a či vôbec nejakú úrodu pozbierame a užijeme si. Nezriedka sa totiž stáva, že prírodný živý, škodcovia alebo divé zvery zanechajú na našich poliach a záhradách len torzo a pre naše duše smútok. Opakom je radosť, ak jesenná pivnica vonia, je v nej dostatok vykopaných zemiakov, v súdku kvasí kapusta, z debničiek pozerajú jontánky, v košíku je vylúskaná fazuľa alebo na humne rozvoníava vo vencoch uvitý cesnak. Očakávania sa naplnili.

Teda nevzdávajme sa, znova naberaťme chuť vstať a vstávať... a bude sa nám žiť lepšie a naplno. Prajem pohodové čítanie a krásne leto plné oddychu a neskutočných zážitkov.

Vierka Krakovská, starostka obce

Vážená verejnosť!

V súlade s NARIADENÍM EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY EÚ 2016/679 (ďalej len „GDPR“) a v súlade so zákonom č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov by sme Vás chceli informovať, že počas prípravy obecných novín „Čipkárske zvesti“ boli v texte použité Vaše mená, fotografie, prípadne iné údaje, ktoré budú slúžiť na spravodajské a dokumentačné účely o činnostiach a aktivitách v obci. Niektoré fotografie môžu byť zverejnené aj na webovej stránke obce.

V prípade, že nesúhlasíte so zverejnením Vašej fotografie, prípadne s Vaším odfotografovaním, prosím, oznámte to osobne na obecnom úrade alebo písomne na adresu obce E-mail: obec@brusno.sk a daná fotografia bude bez zbytočného dokladu odstránená. V budúcnosti, ak si neželáte zverejňovať Vaše meno a údaje v časopise „Čipkárske zvesti“, redakčná rada bude Vaše rozhodnutie akceptovať. Bližšie informácie môžete nájsť na webovej stránke obce.

Obecné zastupiteľstvo informuje

Uznesenie č. 27/2017

zo zasadania obecného zastupiteľstva obce Brusno
zo dňa 27. 11. 2017

OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO

A/berie na vedomie

1. Kontrolu plnenia uznesení.
2. Návrh rozpočtu na roky 2019 - 2020.
3. Informácie pani starostky:
 - riešenie situácie s medveďom hneďým v obci Brusno – odlov medveďa,
 - investičné akcie v roku 2018,
 - rodinný dom na ulici Ondrejská,
 - energetický audit budovy MKS,
 - vybudovanie kuchynky v MKS na poschodí,
 - možný predaj budovy ÚTULKU „NÁDEJ“,
 - predaj smetiarskeho vozidla,
 - Poverenická chata - súhlas s kúpnuou cenou,
 - vydanie novej knihy.

B/schvaľuje

1. Program zasadania OZ.
2. Rozpočtové opatrenia, zmenu rozpočtu na rok 2017:
 - A/ Dotácia na opravu pece ústredného vykurovania v ZŠ s MŠ Brusno 5 000 €.
 - B/ V rámci originálnych kompetencií 2 500 € ako odmenu zamestnancom materskej školy, školskej jedálne a školského klubu detí, pričom v uvedenej sume sú zahrnuté aj odvody poistného do sociálnej a zdravotných poisťovní; odmena bude rozdelená všetkým zamestnancom rovnakým dielom v závislosti od výšky úväzku (prepočítaný počet zamestnancov je 15,6).

Uznesenie č. 28/2018

zo zasadania obecného zastupiteľstva obce Brusno
zo dňa 29. 1. 2018

OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO

A/berie na vedomie

1. Kontrolu plnenia uznesení.
2. Správu o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach ZUŠ za školský rok 2016/2017.
3. Správu o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach ZŠ s MŠ za školský rok 2016/2017.
4. Správu o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra za rok 2017.
5. Informáciu pani starostky o odkanalizovaní kabín na ihrisku FK 34 Ondrej-Brusno.
6. List primátora mesta Zlaté Moravce, Banská Bystrica, Brezno, starostu Nemecká – odpoveď na úhradu nákladov za činnosť CVČ.
7. Informácie pani starostky:
 - vybudovanie urnovej steny v cintorínoch Brusno a Ondrej,
 - rozpočet pre úpravu kabín na futbalovom ihrisku,
 - zriadenie kancelárie pre kontrolórku obce.

B/schvaľuje

1. Program zasadania OZ.
2. Rozpočtové opatrenia, zmenu rozpočtu na rok 2018:
 - nákup štyroch sudov a 30 ks bandasiek na zber použitého oleja za cenu cca 1 630 €,
 - osadenie zábradlia a zvodidiel v časti Zámlynie od autobusovej zastávky smerom k bytovkám na ľavej strane,
 - úprava miestnosti v MKS – tyristorovňa na kuchynku, osvetlenie a ozvučenie, predpokladané náklady 10 000 €,
 - zateplenie podkrovných miestností v budove obecného úradu.

3. Rozpočet na rok 2018.
4. Všeobecne záväzné nariadenie obce Brusno – Trhový poriadok č. 2/2017.
5. Všeobecne záväzné nariadenie obce Brusno o podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb na trhových miestach č. 3/2017.
6. Všeobecne záväzné nariadenie obce Brusno č. 4/2017 o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na žiaka základnej umeleckej školy, dieťa materskej školy a dieťa školského zariadenia na rok 2018.
7. Smernicu o vybavovaní sťažností.
8. Plán zasadania Obecného zastupiteľstva obce Brusno na I. polrok 2018.
9. Predaj traktora ZETOR CRYSTAL 12011, rok výroby 1981, výrobné číslo 102306, verzia TRAKTOR, identifikačné číslo motora 10148, farba červená v zmysle znaleckého posudku.
10. Kúpnu cenu za chatu Javorinka – Poverenická, súp.č. 1019 na parcele KN-C č. 1813, pozemok KN-C - 1813, zastavané plochy a nádvoria o výmere 72 m² evidované na LV č. 142 v k. ú. Brusno a príslušenstvo neuvedené na LV – dreváreň a altánok pre kupujúceho obec Brusno, Ondrejská 3620/41, 976 62 Brusno.

C/neschvaľuje

1. Prevádzkovanie kanalizácie v obci Brusno Stredoslovenskou vodárenskou prevádzkovou spoločnosťou, a. s., Banská Bystrica.

D/o dporúčapani starostke

1. Obrátiť sa listom aj reláciou v obecnom rozhlase na občanov, ktorí parkujú na uliciach a chodníkoch, nakoľko bránia zimnej údržbe a zberu odpadu a ohrozujú bezpečnosť chodcov.
2. Požiadat' o informáciu p. Štefana Hrčku ohľadne vysporiadania pozemku pod welnesom.

E/ukladá

1. Finančnej komisii predložiť návrh zmeny rozpočtu a VNZ o určení výšky dotácie na prevádzku a mzdy na žiaka základnej umeleckej školy, dieťa materskej školy a dieťa školského zariadenia na rok 2018 na 1. zasadaní OZ v roku 2018.

Viera Krakovská, starostka obce

3. Zmenu účelu finančných prostriedkov schválených uznesením č. 27/B2/2017 z 27. 11. 2017 - dotáciu na opravu pece ústredného vykurovania v ZŠ s MŠ Brusno 5 000 € na financovanie doplnenia vybavenia kuchyne a školskej jedálne.
4. Všeobecne záväzné nariadenie obce Brusno č. 1/2018 o pravidlách času predaja v obchode a času prevádzky služieb so zmenami – v § 2 ods. 1 písm. a) v obchodných prevádzkach v časovom rozmedzí od 4.30 hod. do 23.00 hod.
5. Všeobecne záväzné nariadenie obce Brusno č. 2/2018 o určení miesta a času zápisu dieťaťa na plnenie povinnej školskej dochádzky.
6. Plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra na I. polrok 2018.
7. Prenájom predajného domčeka vo výške 150 € počas akcie Čipkárskô 2. 6. 2018.
8. Poplatok 130 € za predajné miesto pre vlastný stánok, poskytované pohostinské služby, predaj stravy, alkoholických a iných nápojov, napojenie na energiu počas akcie Čipkárskô 2. 6. 2018.
9. Poplatok 50 € za predajné miesto pre predajcu, ktorý produkuje odpad, odoberá elektrickú energiu počas akcie Čipkárskô 2. 6. 2018.
10. Poplatok 10 € za predajné miesto – remeselníci – počas akcie Čipkárskô 2. 6. 2018.
11. Poplatok 20 € za predajné miesto – veľkosť stánku nad 5m dĺžky bez odberu elektrickej energie počas akcie Čipkárskô 2. 6. 2018.
12. Finančný príspevok pre jedno súťažné družstvo na nákup potravín vo výške 16 €.
13. Priamy predaj podľa § 9a odst. 8 písm. b) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov pozemok v lokalite Brusno, časť Ondrej nad Hronom – parc. KN – C 1618/17, zastavaná plocha o výmere 5 m², parc. KN – C 1618/18, zastavaná plocha o výmere 18 m², LV č. 1553 v zmysle GP č. 34987886-37/17 zo dňa 30. 10. 2017.

14. Podľa § 9 ods. 2 písm. a) a § 9a ods. 8 písm. e) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov trojpäťtinovou väčšinou všetkých poslancov obecného zastupiteľstva predat' pozemok par. KN – C č. 825/2 o výmere 67 m², zastavaná plocha na liste vlastníctva č. 580, k. ú. Brusno, ktorá vznikla z parcely KN-C 825 o výmere 271 m², druh pozemku zastavaná plocha v zmysle GP č. 31061591-118/2017 z dôvodu hodného osobitného zreteľa, ktorým je malá výmera pozemku a cena za vypracovanie znaleckého posudku a náklady na obchodno-verejnú súťaž alebo dražbu by prevyšovali kúpnu cenu pozemku, ďalším dôvodom je predávajúci pozemok sa nachádza v susedstve rodinného domu kupujúceho a nie je možné ináč ho využiť.
15. Vedúcich kontrolných skupín na výkon preventívnych protipožiarnych prehliadok v roku 2018.

C/neschvaľuje

1. Prenájom priestorov v MKS z dôvodu, že uvedené priestory budú občanom prenajímané na iné účely, ako bolo požadované uchádzačom.

Uznesenie č. 29/2018

zo mimoriadneho zasadania obecného zastupiteľstva
obce Brusno zo dňa 28. 2. 2018

OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO

A/berie na vedomie

1. Kontrolu plnenia uznesení.
2. Informácie pani starostky:
 - Poverenická chata,
 - zrušenie možnosti predaja budovy ÚTULKU „NÁDEJ“,
 - oprava miestností - kuchynky v MKS,
 - úprava miestností v budove obecného úradu,
 - stretnutie dňa 5. 3. 2018 o 10.00 hod. na obecnom úrade ohľadne protipovodňovej ochrane.
3. Organizačné zabezpečenie akcie Čipkárskô 2. 6. 2018, program.

Uznesenie č. 30/2018

zo zasadania obecného zastupiteľstva obce Brusno
zo dňa 26. 3. 2018

OBECNÉ ZASTUPITEĽSTVO

A/berie na vedomie

1. Kontrolu plnenia uznesení.
2. Informáciu hlavnej kontrolórky obce o kontrole vykonanej v Základnej škole s materskou školou Brusno. Bola podaná informácia o nájomných zmluvách, verejnom obstarávaní, financovaní centra voľného času, školského mikrobusu, zložení Rady školy pri ZŠ s MŠ Brusno a iné.
3. Oznámenie času predaja v predajni Venezia pre spoločnosť Fan-tagíro s. r. o., Čereňany.

B/schvaľuje

1. Program zasadania OZ.
2. Rozpočtové opatrenia, zmenu rozpočtu na rok 2018:
 - 2.1 Vybudovanie prípojky na jestvujúcu kanalizáciu ZUŠ v Brusne.
 - 2.2 Dotácia z rozpočtu obce pre Rímskokatolícky farský úrad Brusno v zmysle VZN 48/2005 na rekonštrukciu vežových hodín Kostola sv. Ondreja vo výške 1 000 €.
 - 2.3 Dotácia z rozpočtu obce pre Slovenské misijné hnutie, klub Brusno v zmysle VZN 48/2005 vo výške 200 €.
 - 2.4 Rekonštrukcia vchodu do MKS (terasa, schody) kameninovým kobercom v sume 3 000 €.
 - 2.5.1 Predloženie ŽoNFP za účelom realizácie projektu „Regenerácia vnútrobloku – obec Brusno realizovaného v rámci výzvy IROP-PO4-SC431-2017-16“, ktorého ciele sú v súlade s platným územným plánom obce Brusno a platným programom rozvoja obce Brusno.

2. Finančné prostriedky pre žiakov, ktorí navštevujú súkromné centrum voľného času v Banskej Bystrici.

D/o dporúčapani starostky

1. Doriešiť problém so započítaním pohľadávky spoločnosti Kúpele Brusno, a. s.
2. Na júnovom zasadaní OZ doriešiť odkanalizovanie šatní na futbalovom ihrisku pre FK 34.

E/odvoláva

1. Preventivára obce z funkcie, pretože od 1. 1. 2018 nespĺňa podmienky na túto funkciu v zmysle zákona 314/2002 Z. z. a vyhlášky 121/2002 Z. z. v zmysle platných predpisov.

F/menuje

1. Preventivára obce - pána Viliama Hláčika do funkcie. Menovaný ako technik PO spĺňa podmienky na uvedenú funkciu podľa zákona 314/2002 a vyhlášky 121/2002 Z. z. v zmysle platných predpisov.

Viera Krakovská, starostka obce

B/schvaľuje

1. Program zasadania OZ.
2. Rozpočtové opatrenia, zmenu rozpočtu na rok 2018:
 - A/ Dobudovanie kultúrneho domu - schody, javisko, opona, revízie. Spolufinancovanie projektu predloženého na Ministerstvo financií, dobudovanie MKS 20% z nákladov.
 - B/ Majetkoprávne vysporiadanie pozemkov medzi telocvičňou ZŠ s MŠ Brusno a štátnou cestou III/2431 na vybudovanie odstavnnej plochy.
 - C/ Oprava obecného motorového vozidla IVECO v sume cca 700 €.
 - D/ Zakúpenie 14 ks stoličiek do budovy obecného úradu.
 - E/ Vybudovanie odkanalizovania šatní FK 34 Brusno-Ondrej na futbalovom ihrisku v Brusne cca 4 000 €.
 - F/ Zámena pozemkov v zmysle geometrického plánu 37 553 674-9/2018 schválený Okresným úradom, odborom katastra č. 135/2018 zo dňa 26. 2. 2018 medzi obcou Brusno (navrhovateľ ako vlastník 1/) a ďalšími tromi vlastníkmi.

Viera Krakovská, starostka obce

- 2.5.2 Zabezpečenie realizácie projektu v súlade s podmienkami poskytnutia pomoci.
- 2.5.3 Zabezpečenie finančných prostriedkov na spolufinancovanie realizovaného projektu vo výške 9 713.33 €.
- 2.5.4 Zabezpečenie financovania prípadných neoprávnených výdavkov z rozpočtu obce Brusno.
- 2.6 Prepojenie kanalizácie z kúpeľných bytoviek 330, 333, 336 do kanalizácie obce.
- 2.7 Osadenie rozváždača a napojenie ČOV na rozváždač.
- 2.8 Zakúpenie kávovaru pre obecný úrad do 500 €.
3. Nájom pozemkov C KN 426/1 o výmere 1170 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie za 1 € ročne na dobu 10 rokov medzi prenajímateľ - Kúpele Brusno, a.s. v reštrukturalizácii a nájomca obec Brusno
4. Predaj podľa § 9a odst. 8 písm. b) zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov pozemok v lokalite Brusno, časť Brusno – parc. KN – C 23/2, zastavané plochy a nádvoria o výmere 23 m², parc. KN – C 30, záhrady o výmere 203 m. Predmetné pozemky sú oplotené a svojím umiestnením tvoria neoddeliteľný celok so stavbou vo vlastníctve kupujúcej.

C/neschvaľuje

1. Odpredaj pozemku KN E 2-348/5 vedeného na LV 1553, druh pozemku - orná pôda z dôvodu, že územný plán obce Brusno uvažuje s touto parcelou na rozvoj a komunikáciu k IBV.

D/ukladá

1. Kultúrno-školskej a športovej komisii prejednať s kronikárkou obce zápisy do obecnej kroniky. Zodpovedný je predseda komisie. Termín určený do 4. 6. 2018.

Viera Krakovská, starostka obce

Čipkárskô 2018

Dňa 2. 6. 2018 sa v Brusne uskutočnil 19. ročník tejto súťaže. V priebehu dňa nám počasie ukázalo svoje vrtochy. Popoludní viackrát sprchlo, čo ovplyvnilo aj kultúrny program. Vo večerných hodinách sa už počasie našťastie umúdrilo a tanečná zábava mohla bez problémov pokračovať do ranných hodín. Na akcii sa prezentovalo 31 štvorčlenných družstiev. Súťažilo 13 mužských, 3 ženské a 15 družstiev bolo zmiešaných. Z celkového počtu 124 súťažiacich boli opäť v prevahe muži v pomere 80 mužov ku 44 ženám. Medzi súťažiacimi bolo aj 8 žiakov zo ZŠ s MŠ Brusno. Moderátori podujatia, Milena Grúberová a Imrich Kolpák, odštartovali o 10:00 hod. súťaž zvončekom a po 3 hodinách varenia všetky družstvá odovzdali misky so vzorkou svojho kuchárskeho snaženia. Po nej nastala ťažká úloha pre deväťčlennú porotu, vybrať to najchutnejšie jedlo. Porotu tvorili: Valéria Plšková, Eva Fašungová, Marek Veverka, Kristína Hrončeková, Mária Kubusová, Pavol Hronček, Eva Krakovská, Jaro Dutka, Janka Krajčírová. Hodnotenie jedál bolo anonymné a jednotlivé vzorky jedál boli identifikované až po pridelení bodov. O 13:38 hod. už porota poznala výsledky a o pár minút boli najlepšie družstvá odmenené vecnými cenami.

Konečné poradie

1. Fušeráci – 64 bodov
2. ZUŠ Brusno – 63
3. Odchovanci – 57
4. - 5. Dobrá nálada – 56
4. - 5. OVK ženy – 56
6. Kúpele Brusno – 54
7. T.M.A. Hasiči – 50
8. Šablózubé veveričky – 49
9. Darebáci – 43
10. Lyžiarsky oddiel
11. Absolventi 2018
12. Jägerteam
13. Obecný úrad
14. Ondrobrus
15. Zvery

Ďalšie poradie neuvádzame a ostatné družstvá skončili zhodne na 16. mieste. Škoda pokaziť náladu a najmä motiváciu družstvám na posledných priečkach. Družstvo Fušerákov už zvíťazilo na tejto súťaži v roku 2010. V histórii súťaže sa to podarilo už len družstvu Obecného úradu Brusno, ktoré zvíťazilo v rokoch 2005 a 2007.

K akcii „Čipkárskô“ patria už každoročne aj rôzne kultúrno-spoločenské podujatia. V Miestnom kultúrnom stredisku v Brusne bola otvorená výstava domácich umelcov. Na výstave sa prezentovali obrazy Štefan Kocka, Marek Kocka, Marián Mikloš, Juraj Pančuška, Peter Šebeš, Katarína Polgáryová, Margaréta Majzlová, Terézia Kováčiková, Michal Uhrík, Andrea Ličková, Marcela Bariaková, Petra Ďuriančíková, Ivica Handlovská, Michaela Melišková, Eva Patrášová, Petra Prlič, Monika Rusnáková, Ľudmila Slabeciusová, perfektnou grafikou František Ďuriančík ml., drevenými plastikami a reliéfmi Pavol Ďuriančík – Gábor a Ján Likavec, výrobkami zo samorastov Emil Gregor, odlievanými bronzovými zvončkami a prackami Dušan Peťko a dreveným kajakom Branislav Vasilovčík. Výstava bola naozaj veľmi pekná, o čom svedčí aj množstvo pochvalných zápisov v knihe výstav. V sobotu dopoludnia sa o hudobný sprievod starala Tulibanda. Na úvod podujatia nám zatancovali deti z materskej školy a zahrali deti zo ZUŠ. Popoludní vystupoval detský folklórny súbor Prvosienka z Banskej Bystrice a folklórny súbor Partizán zo Slovenskej Ľupče. Od 16. hod. bolo v zaplnenej sále miestneho kultúrneho strediska pre deti vystúpenie Spievankova. Neskôr na „Čipkárskom námestí“ vystupovala kapela BAC/DC a po nej hudobná skupina Horkýže Slíže. Od večera do skorých ranných hodín sa konala čipkárska veselica s hudobným sprievodom skupiny ZBM. V priebehu samotnej súťaže sa konali mnohé sprievodné akcie. Pre dospelých bola pripravená tradičná súťaž – hod kľuchty na diaľku. Na hádzaní sa zúčastnilo 32 mužov a 12 žien. Počas akcie prebiehali aj detské súťaže pre najmenších, ktoré organizačne zabezpečovali pani učiteľky zo ZŠ s MŠ Brusno. Pre najmenšie deti sa podarilo zabezpečiť lunapark, kde bolo dostatok atrakcií pre ich spokojnosť.

SPRIEVODNÉ SÚŤAŽE

Hod kľuchtou

Hod kľuchtou patrí od roku 1999 medzi pravidelné súťaže na akcii „Čipkárskô“. Kľuchta pre mužov vážila 15,3 kg a ženská verzia mala 8,9 kg. A tu sú kompletne výsledky zo súťaže.

Muži

1. Michal Mikloš – 8,01 m
2. Ján Kadlec – 7,68
3. Adam Kliment – 7,50
4. Lukáš Kadlec – 7,09
5. Tomáš Herich – 6,76
6. Štefan Jablončík – 6,70
7. Ján Hudák – 6,62
8. Igor Štefanovie – 6,07
9. Miroslav Pôbiš – 6,00
10. – 12. Vladimír Kohút – 5,95, Michal Núdzik – 5,95, Ján Jablončík – 5,95
13. Tibor Hruška – 5,87
14. Jozef Kvietok – 5,68
15. – 16. Jakub Kvietok – 5,61, Jozef Tomenga – 5,61

17. Michal Zázrivec – 5,48
18. Marek Núdzik – 5,47
19. Štefan Grančák – 5,43
20. Ľubo Vaško – 5,14
21. Matúš Rusko – 4,93
22. Rado Pančuška – 4,81
23. – 24. Oskar Vlček – 4,64, Ivan Kovalík st. – 4,64
25. Marián Lehocký – 4,54
26. Samuel Dlhoš – 4,29
27. Ján Budja – 3,98
28. Ivan Kovalík, ml. – 3,27
29. Tomáš Hronček – 3,05
30. Maťo Majer – 2,88
31. Ladislav Barla – 2,00
32. Peter Kolpák – NP* pokus neplatný – prešlap

Ženy

1. Sára Dlhošová – 4,87
2. Petra Piljarová – 4,43
3. Ivona Vaníková – 4,19
4. Jana Jariabková – 4,09
5. Anna Kočanová – 4,04
6. Viera Švecová – 3,99
7. Mária Priškinová – 3,77
8. Tereza Kindernayová – 2,95
9. Lucia Šišová – 2,90
10. Monika Capeková – 2,80
11. Eva PachEROVÁ – 2,69
12. Dominika Kobzošová – 2,49

SÚŤAŽNÉ DRUŽSTVÁ

1. **ŽAKOBA** – Igor Žabka, Ivan Koválik, Katarína Kováliková, Laco Barla
2. **Šablózubé veveričky** – Ivan Koválik ml., Richard Vierik, Amália Boháčová, Tobiáš Pisarovič
3. **Absolventi 2018** – Samuel Dlhoš, Miroslav Filadelfi, Dominika Kobzošová, Ľubica Kajdová
4. **Maturanti** – Rado Pančuška ml., Patrik Lehocký, Rado Pančuška st., Denis Vágner
5. **SAA** – Jozef Tomenga, Martin Petrík, Lukáš Petrík, Patrik Šanko
6. **Odchovanci** – Jaroslav Petrík, Dávid Marko, Adam Lehocký, Tomáš Šagát
7. **Jägerteam** – Matej Parobek, Andrea Vieriková, Andrea Tišťanová, Dominika Šarinová
8. **Darebáci** – Jozef Vierik, Martin Fortiak, Michal Núdzik, Maroš Gera
9. **Oteckovia** – Pavol Citara, Ján Hájek, Ľubomír Bulla, Matej Citara
10. **T.M.A Hasiči** – Imrich Kolpák ml., Peter Kolpák, Marek Uhrík, Tomáš Hláčik
11. **Fušeráci** – Ľuboš Hláčik, Tomáš Lupták, Tomáš Milan, Andrej Pikula
12. **Zvery** – Peter Šuch, Pavol Málik, Martin Chramec, Patrik Kristlík
13. **Záchranári** – Zuzana Šagátová, Ján Šagát, Martin Demian, Tomáš Juráš
14. **Dachári** – Ivan Barla, Alexandra Barlová, Lenka Longauerová, Veronika Lihanová
15. **Obecný úrad** – Srniaková, Viera Citarová, Viera Gregorová, Milan Ďuriančík
16. **OVK ženy** – Marcela Šuhajdová, Eva Karásek, Viera Švecová, Ivona Šarinová
17. **ZUŠ Brusno** – Michal Uhrík, Mária Uhríková, Edita Pikulová, Monika Capeková
18. **Lyžiarsky oddiel** – Ivan Nemčok, Ján Vaňo, Michal Oravec, Juraj Peťko
19. **Tokárovci a priatelia** – Július Tokár, Mária Tokárová, Mária Sanitrová, Margitka Straková
20. **UaPPS Ondrej** – Ľuboš Žabka, Janka Mariaková, Libor Martiak, Stanislav Mikloš
21. **Sršne** – Vicent Pejko, Jozef Hlinka, Peter Šišiak, Ján Uhrík-Vajdovie

22. **Kladivá** – Viliam Hláčik, Miroslav Hláčik, Miroslav Kereš, Juraj Bošela
 23. **Jednota dôchodcov** – Viera Šebešová, Jana Kovalíková, Mária Kostúrová, Marta Belicová
 24. **4M** – Gabriela Mlynarčíková-Karovičová, Dagmar, Kristína a Anna Mlynarčíkové
 25. **Dobrá nálada** – Ján Hudák st., Ján Hudák ml., Vladimír Zeman, Tomáš Herich
 26. **Ondrobrús** – Daniela Petrušková, Ľubica Luptáková, Zuzana Kubusová, Ján Plško,
 27. **SNS** – Tibor Oleríny, Andrej Zeman, Radomír Baláš, Mária Uhríková
 28. **Lemry** – Andrea Piatriková, Slavomír Piatrik, Monika Rusnáková, Ján Uhrík
 29. **HRA-LA-ŠE** – Miroslav Chamko, Ľubica Hrašková, Jana Ľatináková, Marian Ľatinák
 30. **Kúpele Brusno** – Peter Šramko, Adriána Majerová, Jana Vaňová, Miroslava Jablonská
 31. **Ricov kút** – Branislav Vasilovčík, Pavol Smida, Rastislav Macík, Peter Pipich
- Nové družstvá: Šablózubé veveričky, Absolventi 2018 /obe družstvá sú zložené zo žiakov ZŠ s MŠ Brusno/, Oteckovia, Zvery, Záchranári, Dachári, Tokárovci a priatelia, HRA-LA-ŠE.

SPONZORI PODUJATIA

- Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a. s., Partizánska cesta 5, Banská Bystrica
- Kúpele Brusno, a. s.
- Hotel Brusno – Evona Electronic
- Pekáreň u Flosníkov, Brezno
- Prvá Komunálna Finančná, a. s., Samova 11, Nitra
- Vrexim spol. s r. o.
- ŽP Gastro servis, s. r. o.
- JUDr. Ivan Heger Oxidane energy s. r. o. – Domov dôchodcov Hronov
- KK COMPANY, Karol Konárik
- Lekáreň ARCUS, s. r. o., Pharm. Dr. Miloš Ďuriančík
- Pyrotechna s. r. o. Oremlaz, Brusno
- Igor Hermánek
- Peter Vrzal
- Zdenko Srniak
- Peter Hatala
- Ján Gera
- Ladislav Sziszák

POĎAKOVANIE

Ďakujem všetkým súťažným družstvám, organizátorom, sponzorom, moderátorom, rozhodcom, hudobníkom, všetkým, ktorí vystavovali svoje umelecké diela alebo sa podieľali na programe. Osobitne ďakujem poslancom obecného zastupiteľstva, rodine Hláčikovej a ďalším občanom obce, všetkým pracovníkom obce, pani učiteľkám zo ZŠ s MŠ v Brusne, ženám vo VIP zóne a vlastne každému, kto pomáhal k zdarnému priebehu našej skvelej obecnej akcie. Na záver ďakujem aj ranným zametačom, upratovačom a hasičom, ktorí sa podieľali na tom, aby v nedeľu po ukončení hudobnej produkcie bola naša dedinka čistá. Len ten, kto túto prácu zažil niekedy na vlastnej koži, vie, čo všetko treba urobiť pre zdar takejto akcie. A nakoniec ďakujem Vám všetkým, ktorí ste sa aspoň na chvíľu prišli pozrieť na čipkársky plác a ochutnali atmosféru tohto dňa. Ďakujem Vám aj za korektné a slušné správanie v takom veľkom množstve ľudí. Bez Vás by to nebolo ono, veď pre Vás všetkých to nakoniec aj robíme.

Viera Krakovská, starostka obce Brusno

INFORMÁCIA PRE NEDOČKAVCOV

20. ročník súťaže „Čipkárskô 2019“ sa uskutoční 25. mája 2019.

Oslobodenie obce

V nedávnych dňoch si mnohé mestá a obce na Slovensku pripomínali výročie svojho oslobodenia. Naša obec bola oslobodená v noci z 22. marca na 23. marca 1945. Jej oslobodenie bolo súčasťou Západokarpatskej útočnej operácie vojsk 2. a 4. ukrajinského frontu. Oslobodenie Slovenska sa začalo v septembri 1944 Karpatsko-duklianskou operáciou, počas ktorej po urputných a krvavých bojoch prešli vojská 38. sovietskej armády a 1. československý armádny zbor Duklianský priesmyk. Cesta oslobodzovacích vojsk nebola ľahká, pretože Nemci a trosky maďarskej armády rozmiestnené na Slovensku, kládli tuhý odpor. Navyše postup sťažoval horský terén a nepriaznivé zimné počasie. Civilné obyvateľstvo často s nasadením vlastného života pomáhalo vojskám osloboditeľov. Nepriateľské sily ustupovali po oslobodení Brezna 31. januára 1945, smerom na západ, na Banskú Bystricu. Za sebou ničili všetky komunikačné kanály, mosty, cesty, železničnú trať, telefónne vedenie, aby tak spomalili postup sovietskych a rumunských vojsk.

Z miestnej kroniky sa dozvedáme: Od začiatku marca bolo počuť v našej obci vo dne, v noci dunenie kanónov a mínometov. Vo štvrtok ráno, 22. marca, míny dopadli až do našej dediny. Asi o deviatej hodine ráno demolovali maďarskí vojaci, ktorí vystriedali v januári nemeckých vojakov, železný most na Lúke. Delostrelecká a mínometná paľba bola sústredená najmä na Kakatku a na Záhumnie. V týchto miestach mali Maďari zasadené delá a mínomety, z ktorých strieľali na sovietskych a rumunských vojakov. Vojská postupovali smerom od Nemeckej cez Diel, Záhumnie, popri Hrone z oboch strán, cez Dubinku a cez hory do Ľubietovej. Pred večerom – asi o piatej hodine, vyhodili Maďari do vzduchu betónový most cez Sopotnicu a malý most v Brusne pri stanici. Most v dedine pri poštovom úrade, ktorý bol tiež podmínovaný, zásluhou

Farský úrad

Čas letí, bežia hodiny, ktože ich zastaví...

Tak sa spieva v jednej smutnej piesni, ale nechcem písať smutne. Čas je tu pre nás a čas je dôležitý. Preto sme opravili hodiny, aby sme vedeli, aký je čas, koľko máme hodín. A kto by nám to mal povedať najskôr, ak nie práve farský kostol. Kostol bez hodín je ako srdce bez pulzu.

Dovoľte mi, aby som písal tento príbeh trošku obrazne. Hodiny farského kostola v Brusne boli choré. A bolo im treba vrátiť život. A tak na žiadosť mojich veriacich som pozýval rôzne firmy. Najviac sa mi zapáčila firma, ktorá nám dala dobrú ponuku, mali veľmi dobré recenzie. A tak sa začala oprava. V prvom rade bolo treba nájsť horolezca, ktorý sa musel spustiť zo strechy a natrel ciferníky, aby boli hodiny aj na pohľad krásne. Aby bolo vidieť, ako odbíjajú, aby sme si uvedomili pominuteľnosť života. Po tejto fáze nám majster hodinár povedal, aby sme hodinám vymenili srdce. A tak celý stroj bol odmontovaný a nahradený novým strojom, už elektrickým. A nakoniec bolo zrealizované odbíjanie. Farské hodiny odbíjajú každú pol hodinu od ráno od 6.00 hod. do večera do 22.00 hod. Zvon, ktorý

miestneho rímsko-katolíckeho farára Gocníka nedemolovali. Asi o desiatej hodine večer dunenie kanónov a mínometov prestávalo a bolo počuť už len rachot guľometov a pušiek, ktoré utíchlo okolo jedenástej hodiny. V tú noc sa väčšina našich ľudí skrývala v pivniciach, niektorí v horách. Boli aj takí, ktorí bojové akcie postupujúcich vojsk sledovali z vlastného domu.

Dňa 23. marca 1945, v piatok, sa život v našej obci úplne zmenil. Po nemeckých a maďarských vojakoch už nebolo ani stopy. Mnoho domov bolo poškodených. Veľmi utrpel najmä notariát a kostolná veža. V oboch obciach však panovala radostná nálada. Po šiestich rokoch vojny prišiel konečne mier. Radosť z víťazstva kalil iba zármutok nad stratami na ľudských životoch. Na tieto obete by sme ani dnes nemali zabúdať. Pamätníky, ku ktorým kladieme kytice kvetov, nech sú mementom pre ďalšie generácie. V Deklarácii o násilí sa hovorí, že biologické vybavenie nepredukuje ľudstvo k vojne. Vojna a mier sa začínajú v myšliach ľudí. Kto vynášel vojnu, je schopný vynájsť aj mier. Táto zodpovednosť je vecou každého z nás.

Mgr. D. Chramcová

som vybral, je umieračik a on nám odbíja každú pol hodinu. Potom sa utíšia, aby si ľudia mohli pokojne odpočinúť a načerpali síl do ďalšieho dňa.

Bolo to z dvoch dôvodov. Prvý bol ten, že tento zvon je najtichší a má najjemnejší hlas. A druhý dôvod bol, že tento zvon nám prvý oznámi smutnú správu, keď nám niekto odíde z tohto sveta. A tým sme aj symbolicky naznačili pominuteľnosť tohto sveta. Hodiny odbíjajú aj náš čas na tejto Zemi.

Samozrejme, práce ešte nie sú ukončené a potrebujeme ich ešte dokončiť. Čaká nás ešte nové osvetlenie hodín a vyčistenie starého stroja hodín. Tento stroj bude umiestnený v predsieni kostola pod sklom, aby si ľudia mohli všimnúť, ako hodiny vyzerali a ako dlho slúžili. Nad týmto strojom bude vystavená poďakovacia listina ľuďom, ktorí pomohli pri zrealizovaní tohto veľkého diela.

Pán hodinár mi povedal jednu krásnu vetu, na ktorú nezapudnem: „Pán farár, nechajme už tieto staré hodiny spať, nezobúdzať ich. Lebo už sa dost’ odslúžili a musia si oddýchnuť.“ A tak sme ho poslúchli a nechali ich oddychovať. Srdce hodín je už nové, sú riadené satelitom a mali by ísť na sekundu presne.

Všetky veci, ktoré sa nám podarili s Božou pomocou a s pomocou ľudí sú úžasné. A preto ďakujem za každú materiálnu a duchovnú pomoc mojim veriacim a taktiež obecnému úradu v Brusne. Brusňania a Ondrejčania, vrátili ste život našim hodinám. Ešte raz Vám zo srdca ďakujem za všetko. Nech Vám slúžia! Nech Váš pohľad na farský kostol a na hodiny, ktoré nám ukazujú čas, upriami aj Váš vnútorný pohľad. A nech každá chvíľa, každá sekunda, každá minúta, každá hodina je využitá naplno, aby sme nepremárnili ani jedinu chvíľu života. Preto tá známa pieseň Čas letí, bežia hodiny, ktože ich zastaví...

PaedDr. Mgr. Marek Veverka

Domov seniorov Hronov

HRONOV, tvoj nový domov v BRUSNE

Pár slov o zariadení: Domov seniorov Hronov bude poskytovať dva druhy služieb: zariadenie pre seniorov a špecializované zariadenie pre seniorov s diagnózou Alzheimer. Svojim klientom služby zariadenia pre seniorov a špecializovaného zariadenia budú poskytované 24 hodín denne 7 dní v týždni, pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby, sociálne poradenstvo, sociálnu rehabilitáciu, obslužné činnosti ako ubytovanie, stravovanie a zabezpečenie záujmovej činnosti i ošetrovateľskej starostlivosti.

„HRONOV, tvoj nový domov!“ – tak znie nielen slogan nášho domova seniorov, ale s takýmto prístupom budeme pristupovať aj k našim klientom. Všetkým klientom vytvárame také podmienky, aby mohli aj naďalej žiť, ako boli zvyknutí a k tomu pridávame 24-hodinovú odbornú starostlivosť. Návštevy rodiny a priateľov sú pravdaže samozrejmosťou, k čomu sú prispôbené aj priestory zariadenia. Domov seniorov HRONOV nemá vyhradené návštevné hodiny, je otvorený stále.

Prostredie kúpeľného mesta Brusno evokuje pokojné a oddychové prostredie a vytvára predpoklady pre spokojné a nerušené trávenie života. Pre športových fanúšikov je v priamom susedstve aj futbalové ihrisko, ktoré im ako fanúšikom zabezpečí športové vyžitie.

CELKOVÝ PREHĽAD ÚHRAD V ŠPECIALIZOVANOM ZARIADENÍ V ROKU 2019

DRUH ÚHRADY	VÝŠKA ÚHRADY NA DEŇ	VÝŠKA ÚHRADY NA MESIAC		
		28 dní	30 dní	31 dní
ODBORNÁ ČINNOSŤ Stupeň odkázanosti V.	3,00 €	84,00 €	90,00 €	93,00 €
ODBORNÁ ČINNOSŤ Stupeň odkázanosti VI.	3,50 €	98,00 €	105,00 €	108,50 €
OBSLUŽNÁ ČINNOSŤ Ubytovanie	8,82 €	246,96 €	264,60 €	273,42 €
OBSLUŽNÁ ČINNOSŤ Racio strava + režijné náklady	7,50 €	210,00 €	225,00 €	232,50 €
OBSLUŽNÁ ČINNOSŤ Šetriaca strava + režijné náklady	9,00 €	252,00 €	270,00 €	279,00 €
SPOLU Stupeň V. racio strava	19,32 €	540,96 €	579,60	598,92
SPOLU Stupeň V. šetriaca strava	20,82 €	582,96 €	624,60 €	645,42 €
SPOLU Stupeň VI. racio strava	19,82 €	554,96 €	594,60 €	614,42 €
SPOLU Stupeň VI. šetriaca strava	21,32 €	596,96 €	639,60 €	660,92 €

Súčasťou zázemia zariadenia je oddychová zóna s lavičkami a príjemným prostredím na pobyt vonku, prečítanie knihy alebo návštevu rodiny, vnúchat a blízkyh.

Nová budova ponúka ubytovanie vo veľkých jedno a dvojlôžkových izbách s inteligentným signalizačným zariadením na privolanie personálu. Súčasťou zariadenia je veľká jedáleň a spoločenské miestnosti, kaviareň, fajčiareň, ambulancia pre všeobecného lekára, kaplnka, priestory pre cvičenie a záujmové činnosti klientov, ako aj priestor pre klub dôchodcov. Všetky priestory sú prispôbené tak, aby našim klientom mohla byť poskytnutá čo najlepšia kvalita poskytovaných služieb.

Martina Krupová

CELKOVÝ PREHĽAD ÚHRAD V ZARIADENÍ PRE SENIOROV V ROKU 2019

DRUH ÚHRADY	VÝŠKA ÚHRADY NA DEŇ	VÝŠKA ÚHRADY NA MESIAC		
		28 dní	30 dní	31 dní
ODBORNÁ ČINNOSŤ Stupeň odkázanosti II.	1,00 €	28,00 €	30,00 €	31,00 €
ODBORNÁ ČINNOSŤ Stupeň odkázanosti III.	1,23 €	34,44 €	36,90 €	38,13 €
ODBORNÁ ČINNOSŤ Stupeň odkázanosti IV.	2,00 €	56,00 €	60,00 €	62,00 €
ODBORNÁ ČINNOSŤ Stupeň odkázanosti V.	2,30 €	64,40 €	69,00 €	71,20 €
ODBORNÁ ČINNOSŤ Stupeň odkázanosti VI.	2,70 €	75,60 €	81,00 €	83,70 €
OBSLUŽNÁ ČINNOSŤ Ubytovanie	8,82 €	246,96 €	264,60 €	273,42 €
OBSLUŽNÁ ČINNOSŤ Racio strava + režijné náklady	7,50 €	210,00 €	225,00 €	232,50 €
OBSLUŽNÁ ČINNOSŤ Šetriaca strava + režijné náklady	9,00 €	252,00 €	270,00 €	279,00 €
SPOLU Stupeň II. racio strava	17,32 €	484,96 €	519,60 €	536,92 €
SPOLU Stupeň III. racio strava	17,55 €	491,40 €	526,50 €	544,05 €
SPOLU Stupeň IV. racio strava	18,32 €	512,96 €	549,60 €	567,92 €
SPOLU Stupeň V. racio strava	18,62 €	521,36 €	558,60 €	577,22 €
SPOLU Stupeň VI. racio strava	19,02 €	532,56 €	570,60 €	589,62 €
SPOLU Stupeň II. šetriaca strava	18,82 €	526,96 €	564,60 €	583,42 €
SPOLU Stupeň III. šetriaca strava	19,05 €	533,40 €	571,50 €	590,55 €
SPOLU Stupeň IV. šetriaca strava	19,82 €	554,96 €	594,60 €	614,42 €
SPOLU Stupeň V. šetriaca strava	20,12 €	563,36 €	603,60 €	623,72 €
SPOLU Stupeň VI. šetriaca strava	20,52 €	574,56 €	615,60 €	636,12 €

Z bohatého života základnej školy

SME NAJLEPŠÍ GEOGRAFI V OKRESE!!!

Dňa 6. 2. 2017 sme sa zúčastnili okresného kola geografickej olympiády, ktoré sa uskutočnilo v ZŠ Golianova 8 v Banskej Bystrici. Naši žiaci nás reprezentovali v 2 kategóriách – kategória G = 5. ročník a kategória F = 6. a 7. ročník.

V kategórii G súťažilo 37 žiakov z celého banskobystrického okresu, z toho bolo 16 úspešných riešiteľov a naši žiaci nedali iným školám šancu. Obsadili sme všetky tri medailové pozície. Boli to chlapci z 5. b triedy - **1. miesto Sebastián Sylvestr**, **2. miesto Jakub Baláž** a na **3. mieste** skončil **Matúš Zázrivec**.

V kategórii F súťažilo spolu 38 žiakov, ale bolo len 8 úspešných riešiteľov. Všetky tri žiačky z Brusna však boli medzi nimi. Na **2. mieste** skončila žiačka zo 6. b triedy **Dominika Dugátová**, **3. miesto** obsadila žiačka 7. a triedy **Petronela Kočická** a na **7. mieste** sa umiestnila **Simona Kováčová** zo 6. b triedy.

Kategória F postúpila do krajského kola, ktoré sa uskutočnilo 12. apríla v Banskej Bystrici. Žiačky Petronela Kočická a Dominika Dugátová tam reprezentovali nielen našu školu, ale celý banskobystrický okres. Petronela Kočická skončila na krásnom siedmom mieste. Všetkým blahoželáme!

Mgr. Daniela Pikulová

SME VÝBORNÍ CHEMICI A BIOLÓGOVIA

Dňa 23. 03. 2018 sa konalo *okresné kolo chemickej olympiády – kategória D*. Súťaž pozostávala z teoretickej a praktickej časti, ktorú realizovali súťažiaci v špeciálnom chemickom laboratóriu. Samotná súťaž sa uskutočnila v Základnej škole Sitnianska v Banskej Bystrici. Súťaže sa zúčastnilo 29 žiakov z pozvaných 32 zo 14 základných škôl a gymnázií okresu Banská Bystrica. Našu školu reprezentovali dvaja žiaci z IX. A triedy – **Dominik Padúch** a **Nina Ester Benická**. Ten týždeň, keď súťaž prebiehala, bol pre deviatakov dosť náročný, nakoľko sa táto súťaž uskutočnila dva dni po celoslovenskom testovaní deviatakov. Ale predsa, **máme úspešného riešiteľa okresného kola. Je ním Dominik Padúch.**

Dňa 8. 2. 2018 sa konalo v Banskej Bystrici v Centre voľného času *okresné kolo biologickej olympiády kategória C*. Zúčastnili sa ho dvaja žiaci z VIII. B triedy našej školy – **Ema Tomková** a **Adrián Raši**. Obaja boli úspešnými riešiteľmi v projektovej časti, získali diplomy a vecné ceny. **Adrián skončil na peknom 3. mieste** s témou projektu, v ktorom sa zaoberal rastom rastlín v závislosti od druhu pôdy na príklade tradičných slovenských strukovín.

Ema Tomková s názvom projektu *„Magnézium v tele športovca“* skončila na krásnom 2. mieste. **Postúpila do krajského kola**, ktoré sa konalo dňa 13. 3. 2018 v Základnej škole Moskovská v Banskej Bystrici a **stala sa úspešnou riešiteľkou** tohto náročného kola, ktoré si vyžaduje okrem iného aj istú dávku odvahy a potrebné prezentačné zručnosti.

Dňa 25. 4. 2018 sa konalo *okresné kolo Biologickej olympiády „kategória D“* v Centre voľného času v Banskej Bystrici. Našu školu úspešne reprezentovali dve žiačky zo 7. a triedy – **Nina ŠVERCELOVÁ**, ktorá obsadila **2. miesto** s názvom projektu: *„Vláknina vo výžive človeka a jej vplyv na akumuláciu a toxicitu kadmia“* a **Adriana Alexis ZEMANOVÁ** s projektom: *„Liečba pacientov v Kúpeľoch Brusno“*, ktorá sa umiestnila na peknom **3. mieste**. Obe žiačky získali diplomy a vecné ceny. Gratulujeme k úspechu!

PaedDr. Martin Ramaj

MALI SME ÚSPECHY VO VÝTVARNÝCH SÚŤAŽIACH

1. XXXIII. ročník celoslovenskej výtvarnej súťaže „VESMÍR OČAMI DETÍ“. V okresnom kole bola ocenená práca **Simony Zemanovej (9. a)**, ktorá zároveň postúpila do celoslovenského kola.

2. XIII. ročník celoslovenskej výtvarnej súťaže „talent – umenie – kumšt“. Súťaž bola určená pre žiakov 8. a 9. ročníka základných škôl. Do druhého kola súťaže postúpili: **Jakub Pavol Chromek (8. b)**, **Juraj Málík (8. b)**, **Nina Ester Benická (9. a)** a **Samuel Dlhý (9. b)**. **Nina Ester Benická (9. a)** získala „Hlavnú cenu 13. ročníka výtvarnej súťaže TUK 2018“.

3. Okresné kolo výtvarnej súťaže „Požiar v domácnosti“. Ocenení žiaci:

Nikola Ridzoňová (6. a) – 2. miesto v II. kategórii do 12 rokov, **Nina Ester Benická (9. a)** – 2. miesto v III. kategórii do 15 rokov, **Kristína Huťková (8. a)** – 3. miesto v III. kategórii do 15 rokov.

4. XX. ročník medzinárodnej výtvarnej súťaže „My sa nevieme sťažovať nahlas“ – téma: KAŽDÝ DEŇ je deň zeme. Bolo evidovaných až 1637 prác veľkých a malých autorov. Štyria žiaci našej školy získali v kategórii žiaci II. stupňa ZŠ „Cenu za kolekciu objektov zo ZŠ Brusno“. Ocenení žiaci: **Matúš Mazúch (5. a)**, **Matej Chromek (5. b)**, **Adriana Dávidová (8. a)**, **Nina Ester Benická (9. a)**.

PhDr. Michal Pavelka

MATEMATICKÉ SÚŤAŽE

Všetkovedko

Aj tento školský rok sa žiaci 1. stupňa zapojili do vedomostnej súťaže VŠETKOVEDKO. S otázkami si hravo poradili a prelúskali úlohy od Všetkovedka. **Najúspešnejšou riešiteľkou sa stala Johanka Chromeková, žiačka 2. a triedy, ktorá spomedzi všetkých súťažiacich zo Slovenska obsadila krásne 6. miesto.**

Desiat žiaci 5. ročníka sa tiež zapojili do korešpondenčnej súťaže Všetkovedko. Naši piatáci sú veľmi šikovní. To dokázali aj na výsledkoch tejto súťaže. Najúspešnejšia je **Eliška Kočalková** z 5. a triedy, ktorá obsadila 16. miesto v rámci Slovenskej republiky vo svojej kategórii. Titul Všetkovedka získala **Michaela Kánová, Sebastián Sylvestr a Matej Chromek** z 5. b triedy. Všetkovedkovými učňami sa stali ostatní zúčastnení žiaci 5. ročníka – **Jakub Baláž, Matej Zázrivec, Samuel Hohoš, Veronika Fiamová, Dominik Kurhava.**

Expert

Žiaci 6. až 9. ročníka sa zúčastnili matematickej korešpondenčnej súťaže EXPERT. Najlepšie výsledky a titul TOP EXPERT našej školy získala Dominika Dugátová zo 6. b triedy. Dominika obsadila 31. miesto v rámci celej Slovenskej republiky. Súťaže sa zúčastnili štyria žiaci 6. ročníka, 3 žiaci 7. ročníka, 8 žiakov 8. ročníka a 7 žiakov 9. ročníka. Diplom Experta v oblasti Mozgolamy získali **Zuzana Vlčeková, Ema Tomková** z 8. b triedy, **Veronika Kočalková** z 8. a triedy, v téme Svetobežník diplom získala **Petronela Kočická** zo 7. a triedy a titul z témy Tajomstvá prírody zo 6. a triedy **Stanislava Melová**.

Ďakujeme rodičovskému združeniu za podporu našich talentov. Všetkým zapojeným žiakom vyjadrujeme vďaku za ich aktívny a vzorný prístup a tešíme sa na ďalšie matematické súťaže.

Matematická súťaž – PÍ

Uskutočnili sme matematickú súťaž pod názvom „PÍ“. Je to Ludolfovo číslo, s ktorým sa stretli naši ôsmaci pri tematike Kruh a kružnica. Žiaci VIII. A a VIII. B triedy si mali zapamätať čo najviac desiatinných miest známeho čísla 3,14.

A tu sú rekordéri našej súťaže: **Anička Plísková 100 desiatinných miest, Zuzka Vlčeková 78 desiatinných miest, Kubko Chromek a Veronika Kočalková 70 desiatinných miest, Ninka Piklová 61 desiatinných miest, Silvinka Sokolová a Bianka Macáková 60 desiatinných miest**. Sú to skvelé výsledky!

Chcete sa aj vy otestovať? Tak skúste: 3,1415926535897932384 62643383279502884197169399375105820914944392307816 0628620899862803482534211770679821480865132823066.....

Okresné kolo súťaže Pytagoriáda – 39. ročník

Úspešní žiaci: **Matúš Zázrivec (5. b)**, **Jakub Baláž (5. b)**, **Kristína Huťková (8. b)**.

Matematická korešpondenčná súťaž KLOKAN

Súťaž je celoslovenská, organizuje ju nezisková organizácia Talentída. V školskom roku 2017/2018 sa do súťaže zapojilo 65 580 žiakov na Slovensku. Súťažili aj naši žiaci 8. a 9. ročníka: **Laura Vágnerová, Tobiáš Pizarovič, Matúš Oravec, Šimon Krajčír, Roland Grom, Richard Vierik, Alex Mistrík, Nina Benická, Emma Šelestová a Dominik Padúch**. Žiačka našej školy **Emma Šelestová** z IX. B triedy získala diplom úspešného riešiteľa.

Mgr. Anna Vaníková

ÚSPECHY NAŠICH ŠPORTOVCOV

V tomto školskom roku 2017/2018 naše dievčatá 8. a 9. ročníka neotáhali za svojimi predchodkyňami a postúpili na Majstrovstvá SR vo volejbale žiačok ZŠ. Miesto konania – Trnava. Termín: 20. – 21. 6. 2018. Naše najmladšie žiačky 5., 6. a 7. ročníka v MINI COOL VOLLEY, čiže 3-kovom volejbale, postúpili na Majstrovstvá SR do Trenčína. Termín konania: 13. 6. 2018.

DEŇ NARCISOV 2018

Ako každý druhý aprílový piatok aj tohtoročný sa naša škola zapojila do verejnej zbierky Liga proti rakovine. Tak ako po minulé roky aj tento rok nám aprílové počasie neprialo. Napriek tomu sa aspoň malá skupinka žiakov vybrala do ulíc Brusna. Podarilo sa nám vyzbierať peknú sumu 277€, ktoré opäť poputujú tam, kam je to potrebné. Všetkým veľmi pekne ďakujeme a želáme hlavne pevné zdravie, pretože práve to je v živote človeka najdôležitejšie.

DEBATIÁDA

Vo štvrtok 12. apríla 2018 sa v našej škole uskutočnila zábavno-vedomostná súťaž „DEBATIÁDA“. Súťažili žiaci 5. až 9. ročníka základnej školy, ktorí si po vyžrebovaní témy svojho príspevku mohli pripraviť osnovu svojho diskusného príspevku a následne vystúpili so svojím príspevkom. Žiaci 5. až 7. ročníka mali na svoje vystúpenie 2 minúty a žiaci 8. a 9. ročníka mali „debatit“ 3 minúty. Vystúpenie žiakov hodnotila 4-členná porota v zložení – p. učiteľ Michal Pavelka a zástupcovia žiackeho parlamentu - Stanislava Meľová, Miroslav Balco a Alexander Mistrík. Súťaž dopadla vynikajúco. Žiaci prekvapili svojím vystupovaním, rétorikou, skvelými nápadmi, myšlienkami a svojimi názormi. Výsledky našej súťaže sú nasledovné:

1. miesto – Jakub Chromek, žiak VIII. B triedy s témou Matej Tóth, Karin Galbavá, žiačka VIII. A triedy s témou Moja obľúbená rozprávka,
2. miesto – Samuel Dlhoš, žiak IX. B triedy s témou Život mimozemšťanov,
3. miesto – Laura Vágnerová, žiačka VIII. B triedy svojím príspevkom na tému Môžeme piť cez vyučovacie hodiny? Áno alebo nie?

Všetky príspevky boli zaujímavé a na ukážku uvádzame ďalšie príspevky a ich aktérov:

Eliška Kočalková – V. A – Môj obľúbený spevák, Samuel Hohoš – V. A – Učíme sa písané písmo, nebolo by lepšie písať tlačným písmom? Dorotka Dlhošová – V. B – Ako najlepšie využiť život? Adrián Lehocký – V. B – Zrušiť i a y v našich pravidlách? Áno alebo nie? Lilly Poldauf – VI. A – Prečo si máme vážiť učiteľov? Matúš Mistrík – VI. B – Výhody a nevýhody žuvačiek, Michal Rusina – VI. B – Tri mesiace prázdnin – áno alebo nie? Tadeáš Zázrivec – VII. A – Máme radi Slovensko? Michal Studený – VII. B – Správanie žiakov v našej škole, David Hohoš –VII. B – Vo všetkých školách by mali žiaci učiteľom tykať, Adam Šuša – VIII. A – Ako využívam čas strávený s mobilom? Ďakujem všetkým zúčastneným a teším sa na ďalšie kolo tejto súťaže.

Mgr. Anna Vaníková

SPELLING BEE

Školské kolo súťaže v anglickom jazyku prebehlo 16. 3. 2018. Ide o súťaž v anglickom hláskovaní. Pozostáva z troch častí:

1. časť je písomná – správny zápis anglických slov,
2. časť je ústna – vyhlásť anglické slovo,
3. časť je ústna – preložiť a vyhlásť anglické slovo.

Účastníci: Eliška Kočalková – 5. a, Jakub Baláž – 5. b, Matúš Zázrivec – 5. B.

Umiestnenie: 1. miesto – Jakub Baláž – 65 bodov, 2. miesto - Eliška Kočalková – 64 bodov, 3. miesto - Matúš Zázrivec – 63 bodov. Eliška Kočalková a Jakub Baláž postúpili do medziškolského kola, ktoré sa konalo v ZŠ JGT v Podlaviciach 5. apríla 2018. Na súťaž sa žiaci pripravovali pod vedením vyučujúcej ANJ, Mgr. J. Koberovej. Nazbierali bohaté skúsenosti pre ďalšie ročníky takejto súťaže. Ďakujeme za reprezentáciu školy a obce.

MALI SME V ŠKOLE VZÁČNU NÁVŠTEVU

27. marca 2018 sa uskutočnila beseda so spisovateľkou Elenou Cmarkovou. Je to poetka, ktorá sa formou poézie približuje aj k deťom. Narodila sa v Brusne. Tu prežila svoje detstvo. Navštevovala aj základnú školu. S básničkami rástla od kolísky. Teraz žije v Banskej Bystrici. Je členkou Spolku slovenských spisovateľov. Besedy sa zúčastnili žiaci prvého i druhého stupňa. Jej pútavé a príjemné rozprávanie o literárnej tvorbe zaujalo všetkých poslucháčov, ktorí prežili krásne dopoludnie. Ďakujeme a pani spisovateľke – Elene Cmarkovej, želáme ešte veľa úspechov a tvorivých nápadov.

KARNEVAL I. STUPŇA – ČO POVEDALI DETI?

Na začiatku karnevalu sme tancovali. Potom sme hrali sochy. Najviac sme jedli šišky. Hrali sme aj súťaže. Na karnevale som bol kostra a moji kamaráti boli – ninja, futbalista, Batman a youtuber. Na konci sme hrali stoličkový tanec.

Tomáš Sanitra, 3. a

Bolestivý karneval

Dobrý deň! Brusnianskeho karnevalu prvého stupňa ZŠ sa zúčastnili žiaci 1., 2., 3., 4.a triedy. Uskutočnil sa 8. 2. 2018 o 16.00 hodine. Ja som bol youtuber. Mój kamarát Andy bol tiež youtuber a Mató Barla bol za futbalistu. Keď sme tancovali, tak som si natiahal sval, preto má text taký názov.

Pavol Uhrík, 3. a

Dňa 8. 2. 2018 bol karneval. Začal sa o 16,00 a skončil o 17,45. Bola som prezlečená za Haidi. Boli tam rôzne masky, napríklad vodník, youtuber, kovbojka, víly, prasiatka a tak ďalej... Hrali sme sa tam rôzne hry - preteky s motorkami, prevliekali sme sa cez kruhy, stoličkový tanec a jedli sme šišky.

Tereza Krakovská, 3. a

Bolo 8. 2. mali deti z Brusna karneval. Moje kamošky mali takéto masky: kovbojka, zbojnícka nevesta, Sutank a ja som bola Červená Čiapočka. Chlapci boli: futbalista, vodník, youtuber a ďalej neviem. Hrali sme sochy, stoličkový tanec, liezli sme popod lano a tancovali sme. Bola tam veľká zábava. Na stoličkovom tanci vyhral štvrták a volal sa Šimon Donoval. Jedli sme šišky a pili sme čaj a limonádu. Hrali sme súťaže a najväčšia sranda bola na škôlkárskych motorkách, na ktorých sme museli prejsť pomedzi kužľky. Boli sme spotení, a keď sme sa išli prezliecť, tak sa chlapci na nás pozerali.

Janka Hladlovská, 3. a

8. 2. vo štvrtok bol karneval. Boli tam skvelé masky. Moje kamarátky sa mi páčili najviac. Niektoré masky boli strašidelné, iné nie. Tancovali sme na známe aj neznáme pesničky. Moja kamarátka Emka bola zbojnícka nevesta, Zuzka bola Elza, Veronika kovbojka, Janka Červená Čiapočka, Terezka španielska tanečnica. Keď sa dotancovalo, začali sa súťažné hry, napr. prevliekanie cez kruh, jazdenie na detských motorkách. Potom sme si dali pampúšky, každý si dal, koľko chcel. Posledným tancom sa všetko skončilo. Bol to skvelý deň, teším sa na ďalší karneval!

Karin Mózerová, 3. a

Najprv sme tancovali, potom sme sa hrali. Mal som masku futbalistu. Paľko bol youtuber, Kubko bol prasazabijak, Šimon bol rytier, Janka bola Červená Čiapočka. Neskôr sme jedli šišky. Prejedol som sa. Mal som desať šišiek. Hrali sme stoličkový tanec a s Tomom Daučíkom som bol piaty. Druhý bol Šimon Seifert a prvý bol Šimon Donoval. Prišli sme do šatne a hádali sme sa. Andrej otvoril dvere a príbehu je koniec.

Matej Barla, 3. a

BEH OBCOU

Pri príležitosti MDD v piatok 1. júna 2018 sme zorganizovali pre žiakov 2. stupňa nultý ročník Behu obcou. Zúčastnených bolo 128 žiakov. Trasa merala 2584 m. Najlepší bežci školy:
- najlepšie dievča – Vlčeková Zuzana /VIII. B/,
- najlepší chlapec – Vierik Richard /IX. B/.
Absolútny víťaz - Vierik Richard s časom 9:19:50.

SUPERTRIEDA

Dňa 8. 6. 2018 sa žiaci 1. a triedy zúčastnili krajského kola súťaže pod názvom Supertrieda. Supertrieda je veľká hra pre žiakov základných a stredných škôl. Zároveň je to postupová súťaž POP MŠVvaŠ SR. Jedná sa o európsky projekt zážitkového učenia s cieľom zvýšiť kultúrnosť detí a mládeže, učiť ich cítiť, myslieť, tvoriť, tešiť sa zo života a pripraviť ich na svet v budúcnosti. Každý rok je vyhlásená TÉMA ROKA, s ktorou sa deti postupne oboznámia a vytvorí krátko predstavenie, s ktorým môžu súťažiť a vyhrať super ceny na súťažnom festivale Supertrieda. Naši žiaci postúpili do celoslovenského finále, ktoré sa bude konať v Bratislave. Na súťaž sa pripravovali so svojou pani učiteľkou Mgr. Soňou Donovalovou a hudobne ich sprevádzala pani PachEROVÁ. Prváčikovia ďakujú rodičom, ktorí sa podieľali na zrealizovaní tohto projektu.

Z bohatého života materskej školy

BUBÁCKA ROZPRÁVKA A KÚZELNÝ KARNEVAL

Začiatkom februára sa celou našou škôlkou niesla čarovná nálada. V jedno dopoludnie k nám zavítalo divadielko. Predstavilo nám svoju rozprávku s názvom Bubácka rozprávka. Je to protistrašidelná rozprávka pre malých aj veľkých, ktorí sa (ne)boja. Vznikla v rámci projektu Strach má veľké oči, ktorý je pre deti predškolského veku. Divadelníci nám predstavili bojazlivú Marušku, ktorej deti spolu s pani divadelníčkou pomáhali, hľadali rôzne spôsoby, ako by sa z bojazlivej Marušky stala nebojácna dievčina Rambabucha. Nakoniec tento recept aj našli. Veľa sme sa spolu nasmiali, a teda sa toto interaktívne divadlo deťom aj pani učiteľkám veľmi páčilo. Poobedie patrilo maskám a kúzelníkovi Wolfovi. Zišlo sa veľa masiek z rozprávkového sveta- princezné, víly, komiksoví hrdinovia, kovboji a rôzne iné rozprávkové bytosti. Kúzelník Wolf si pre nás pripravil zábavný program, v ktorom potešil detičky i rodičov. Triky s balónmi, bruchvravectvo vyčarili úsmev nielen na detských tváričkách. Bez odvážnych detí a rodičov by sa niektoré kúzla možno nevydarili. Na záver sme si zasúťažili v tanci, kde všetky deti boli odmenené nálepkou. A ako správny kúzelník pričaroval cukríkový dažď, ktorý potešil naše detičky. Tento kúzelný deň sme ukončili poriadnou diskotékou. Do tanca sa zapojili nielen pani učiteľky a pán učiteľ, ale aj rodičia. S úsmevom na tvári sme sa rozlúčili plní kúzelných zážitkov.

MOBILNÉ PLANETÁRIUM V NAŠEJ ŠKÔLKE

V marci k nám prišlo Mobilné planetárium. V obrovskom nafúknutom stane sme sa dozvedeli mnoho informácií nielen o našej planéte. Najskôr sme pozerali príbeh o zvieratkách, ktoré sa dozvedeli o ceste ľudí do vesmíru. Priblížili nám všetky planéty našej slnečnej

sústavy. Po príbehu nám ich pani lektorka ukázala zblízka. Detičkám sa najviac páčili súhvezdia Veľká a Malá medvedica. Porozprávala nám o súhvezdí Orión a jeho opasku. Na záver nám ukázala, aká maličká je naša slnečná sústava v Mliečnej dráhe. Detičkám sa toto predstavenie veľmi páčilo a ešte niekoľko dní sme sa o tomto projekte rozprávali.

NÁVŠTEVA PANI SPISOVATELKY JANKY BALÁŽOVEJ

Dňa 21. 3. pri príležitosti „Marec – mesiac knihy“ sme privítali pani spisovateľku PaedDr. Janku Balážovú. Tento rok si na pomoc zavolala aj svoju dcéru prváčku Alenku. Pani spisovateľka Janka nám prišla predstaviť svoje básne. Boli to vlastne známe detské rozprávky vo forme básní. Detičkám ich prečítala šikovnica Alenka, ktorá sa už naučila čítať, ale zahanbiť sa nedali ani naši škôlkari, lebo názov každej básne rýchlo uhádli. Boli to básne - Evička Šošovička, Mačka v sukni, Popletené mená. Príjemné popoludnie sme si spestrili aj rozprávaním s pani spisovateľkou o jej živote, ako vznikli jej básne, ako stíha písanie popri starostlivosti o svoje tri ratolesti. Bola to príjemné stretnutie.

DIVADELNÉ PREDSTAVENIA

Jedno marcové dopoludnie nás navštívilo divadielko. Detičky sa nevedeli dočkať, kedy už končene začne. Rozprávka, ktorú nám pani zahrála, sa volala Ako pastier Miško princeznú od neposlušnosti vyľiečil. V tejto rozprávke sa podarilo pastierikovi s našimi detičkami vyľiečiť princeznú. Z čoho? No predsa z toho, že nevedela hovoriť čarovné slovíčka, zdravieť sa a poslúchať. Divadielko sa nám veľmi páčilo, a preto sme sa v mesiaci máj rozhodli pozvať do našej škôlky

Bábkové divadlo na Rázcestí. Deti sa veľmi tešili. Bábarky zahrali rozprávku, ktorá sa volala „Dobrá chuť, vlk!“. Bola to rozprávka o výnimočnom priateľstve a plná humoru. Odhalila nám, ako to dopadne, keď sa výchovy malého zajačika ujme starnúci uhundraný vlk. Dozvedeli sme sa, čo sa však musí stať, aby sa stal z vlka vegetarián a zajačik zavýjal na mesiac. V rozprávkach sa stáva aj čosi celkom nezvyčajné. Aj v tejto. Veď priateľstvo vlka a zajaca bolo pevné a nerozlučné. Všetkým sa rozprávka páčila.

PREHLIADKA DETÍ V PREDNESE POÉZIE A PRÓZY „PREDŠKOLÁČIK“

Dňa 14. 3. 2018 sa naša materská škola zúčastnila 20. ročníka prehliadky detí v prednese poézie a prózy „Predškolačik“ v Banskej Bystrici. Prezentovala nás Terezka Kubančíková z čerešničkovej – predškolačkej triedy. Vybrali sme si rozprávku od Františka Hrubína – O nepodarených kozliatkach. Na začiatku mali však organizátori pre deti veľké prekvapenie, pozvali ich na pódium. Keďže bol Marec – mesiac kníh, rozprávku im prečítala p. Hilda Chlumecká. Po rozprávke už na pódium chodili deti z jednotlivých materských škôl. Terezka bola za svoj krásny výkon odmenená veľkým potleskom. Porota nevyhlasovala poradie, každé dieťaťko si odnieslo domov odmenu za snahu a poctivú prípravu a samozrejme aj Pamätný list. Ďakujeme Terezke za vynikajúcu reprezentáciu našej materskej školy.

JARNÉ PREBUDENIE

V apríli sa v kultúrnom dome v Hradiisku uskutočnila prehliadka detí MŠ a ZŠ v prednese poézie, prózy a spevu „Jarné prebudenie“. Stretli sa tu škôlkari a školáci zo Slovenskej Ľupče, Hradiiska, Lučatína a Brusna. Našu materskú školu prezentovalo 5 detičiek. Predškolačky boli dve - Emmka Fortiaková s piesňou Krásna, krásna a Michaela Živická s básňou Jar. Zo strednej triedy vystúpil Mariánko Kubíny s básňou Jarná a Ninka Hudáková s piesňou Vykukla snežienka. Nedali sa zahabiť ani detičky z malej triedy a recitovať „poslali“ Laurinku Fógelovú s básňou Snežienka. Prednášali a spievali pred veľkým

publikom – ostatnými deťmi. Ale šikovní boli. Veru, hej! Prekonali svoj strach a ukázali všetkým, akí skvelí prednášaci sú. A kto zvíťazil? Predsa všetci. Lebo povieť vám, to chce odvahy, postaviť sa pred také veľké publikum. Po skvelom výkone pani učiteľky z Hradiiska pre nás pripravili malé občerstvenie, nezabudli ani na diplom, pexeso a džúz.

TALENTY

Dňa 18. 4. 2018 sa naša materská škola zúčastnila prezentácie v speve a v recitácii v Slovenskej Ľupči pod názvom „Malé talenty“. Prezentovali nás dve dievčatá z Čerešničkovej triedy. Bola to Kristínka Vlčková, ktorá spievala pesničku „Vyhrávala píšťalka“ a Lujza Citarová, ktorá recitovala báseň O neposlušnom káčatku a jeho mame. Dievčatá boli za svoje vynikajúce výkony odmenené veľkým potleskom. Porota nevyhlasovala poradie.

Dňa 29. 5. 2018 sa naša materská škola opäť, ako to už každý rok býva, zúčastnila 12. ročníka tanečnej súťaže v Banskej Bystrici – „Dupkajú nožičky“. Zazneli rôzne ľudové, moderné, detské piesne a naše detičky z Brusna zatancovali moderný tanec s prvkami zumbaby. Každá škôlka si odniesla pamätný list a krásne spomienky. Naše detičky pokračovali s tancovaním aj v sobotu dňa 02. 6. 2018, kedy svojím tanečným vystúpením otvárali 19. ročník súťaže Čikárskô. Všetkým sa tanec páčil a detičky boli odmenené obrovským potleskom.

LESNÁ PEDAGOGIKA

Začiatkom mája nás navštívila Mgr. Anna Sliacka, ktorá je lesnou pedagogičkou. Pripravila pre deti množstvo aktivít, pomocou ktorých sa učili veľa zaujímavých vecí zo života lesa. Najprv deťom ukázala ženský horársky klobúk a pomenovala im, čo na ňom má. Potom deti vtiahla do rôznych aktivít. Maľovali púpavovými listami žabku, oboznamovali sa so stopami zvierat, ktoré najprv spájali so zvieratkami a potom, keďže boli veľmi šikovné odtlačali pomocou pečiatok. Okrem toho priniesla pani pedagogička deťom ukázať parohy z jeleňa, daniela, ktoré sa im veľmi páčili. Za odmenu a šikovnosť dostali deti medaily a horárske klobúky. Ďakujeme za krásne príjemný deň.

ZUMBA S MAMIČKAMI

Pri príležitosti sviatku Dňa matiek sme sa rozhodli zorganizovať športovú chvíľku ZUMBY pre mamičky a detičky. Stretávka mamičiek a detí bola v telocvični. Všade vládla skvelá atmosféra a všetky mamičky sa tešili na športovanie so svojimi ratolestami. Na úvod sme mamičky a detičky (samozrejme aj prítomných oteckov) vrelo privítali. Pod vedením našej trénerky Zumbi Mgr. Moniky Tagajovej

sme hneď začali cvičiť. Najprv sme sa rozhriali a postupne prechádzali všetkými pesničkami, ktoré deti z krúžku Zumbi dobre poznali. Na tvárach rodičov bola vidieť hrdosť a pyšnosť na svoje ratoliestky. Keď už boli všetci vyčerpaní z toľkého cvičenia, rodičia si sadli na lavičky a detičky zaspievali pesničky mamičkám, ktorým aj odovzdali malé darčeky k ich sviatku. Na záver rodičia odmenili potleskom svoje detičky.

MOTÝLIA ZÁHRADA

Po roku sme sa opäť rozhodli, že naše motýlie záhrady neostanú prázdne, a tak sme si kúpili motýlie larvy. Motýle sú hmyz, ktorý napomáha rozkvitnutiu našich záhradiek a lúk. V štyroch pohárikoch sa ukrývalo 20 maličkých húseníc druhu Babôčka bodliaková. Húsenice mali v poháriku potravu a prostredie, ktoré potrebovali na prežitie, rast a zakuklenie. Kukly sa začali tvoriť na vrchnáčkoch asi po 7 dňoch. Keď už boli všetky húsenice zakuklené, opatrne sme ich preložili do našich motýľích záhradiek. Teraz už bolo len otázkou času, kedy sa z kukly vyľahne prvý motýľ!

Prvé motýle sa nám začali liahať z kukly asi po 5 dňoch. A tu sa začala fáza starostlivosti o motýle. Na školskom dvore sme im natrhali čerstvé kvety a k nim priložili servítku namočenú v sladkej vode – nektáre. O motýle sme sa takto starali 3 dni, pozorovali sme, ako rastú a poletujú v klietke a čakali, kým sa všetky vyľahnu z kukly. Po pár dňoch prišiel čas, aby sme ich vypustili do prírody a oni mohli splniť svoju úlohu, ktorú im dala matka príroda – opelňovať kvety. Klietky s motýlikmi sme vyniesli von na školský dvor a tam sme ich vypustili. Niektoré vyleteli samy a niektorým sme museli pomôcť. Po roku sme opäť mohli vidieť proces, ktorý zaujal nielen deti, ale aj pani učiteľky s pánom učiteľom. Motýlia záhrada je forma zážitkového učenia. Všetci sa už tešíme na ďalšiu jar, aby sme mohli opäť naplniť naše motýlie záhrady.

ŠK CVČ pri ZŠ s MŠ Brusno

OLYMPIJSKÝ ŠPORTOVÝ DEŇ

ZŠ s MŠ Brusno každý rok organizuje významnú športovú udalosť. Tohtoročný Olympijský športový deň sa konal 24. mája a bol spojený s účasťou Tomáša Surového. Deti sa zišli v telocvični. Podujatie otvoril Imrich Kolpák, moderátor akcie a privítal významného hosťa. Nasledoval dokumentárny film „Osobnosti regiónu“, ktorý nám priblížil život Tomáša Surového. Potom nasledovala beseda. Žiaci kládli otázky, hokejista odpovedal a dozvedeli sme sa veľa zaujímavostí. Stretnutie ukončila autogramiáda. Druhá časť tvorili súťaže pre žiakov 1. a 2. stupňa, ktorých cieľom bolo pozitívne ovplyvniť telesný, funkčný a pohybový vývin žiaka, formovať psychické, morálne vlastnosti jeho osobnosti, budovať priateľské vzťahy v duchu FAIR PLAY. Žiaci prvého stupňa súperili v súťažiach šikovnosti – preťahovanie lanom, prekážková dráha na kolobežke, prekážková dráha cez lavičky a tunel, hod do koša. Všetci súťažiaci po splnení stanovených disciplín boli odmenení sladkou cenou a medailou. Žiaci druhého stupňa boli zameraní na atletiku. Štartovali 4-členné družstvá žiakov a žiačok v štafete 4 x 1 kolo, v skoku do diaľky a v behu na 50 m. Obdivovali sme ich bojovnosť, disciplínu, aktivitu. Pred dvanástou hodinou sme sa všetci stretli v telocvični a PaedDr. Miroslav Kuččík vyhlásil výsledky a odovzdal ceny.

Výsledky:

Miesto	Dievčatá „A“	Dievčatá „B“	Chlapci „A“	Chlapci „B“
1.	7.a	8.b	8.a	8.b
2.	8.a	7.b	7.a	7.b
3.	5.a, 6.a	6.b	6.a	6.b
4.	–	5.b	5.a	5.b

Tohtoročný Olympijský športový deň sa vydaril po všetkých stránkach.

ZHODNOTENIE SEZÓNY 2017/2018

Staršie žiačky - I. trieda oblasť stred

Začiatok tohtoročnej sezóny aj napriek niekoľkým prehrám hodnotíme ako dobrý. Hlavným problémom vo všetkých hraných zápasoch bola výšková prevaha súpera a nedostatočná zraniteľnosť pre hru. Mnohokrát sme sa v prvom sete zápasov ujali vedenia, ale ďalšia hra prebiehala bez zápalu, nadšenia a energie. Dievčatám akoby chýbala sila a chuť zvíťaziť, čo následne viedlo k zákonitému obratu v zápasoch. Niektoré naše hráčky sa realizujú aj v iných súťažiach, čo prispieva k zvýšeniu ich zraniteľnosti a skúseností. Pozitívom pre nás je, že takto získané skúsenosti prinášajú do tímu aj do hry. Dievčatá odohrali zápasy dobre, zabojovali a boli sme svedkami veľmi pekných volejbalových momentov. V konečnom zúčtovaní skončili staršie žiačky na piatom mieste spomedzi 8 tímov v súťaži. Za ich úsilie a snahu sa im chceme poďakovať a tešíme sa na nasledujúcu sezónu, kde budeme očakávať zúročenie nabratých skúseností dievčat. Do budúcej sezóny z kategórie starších žiačok postupujú do vyššej vekovej kategórie iba 2 hráčky, takže ich zostáva sa nebude nejako výrazne meniť.

Družstvo kadetiek (M SR oblasť stred)

Družstvo kadetiek sa prezentovalo počas sezóny dobrými stálymi výkonmi. Bolo vidieť napredovanie dievčat počas sezóny a svojím

vzorným prístupom k tréningom a zápasom sa im podarilo ako jedinému družstvu v sezóne zložiť súperky z Liptovského Hradiiska. Aj vďaka tomu obsadili kadetky tretie miesto v oblasti, získali bronzové medaily a vybojovali si postup do kvalifikačného turnaja na majstrovstvá SR. Kvalifikačný turnaj však dievčatám nevyšiel podľa predstáv a postup na majstrovstvá im ušiel najtesnejším možným rozdielom, prehratým tajbrejkom v pomere 20:18. Aj keď postup dievčatám ušiel naozaj iba o vlások, nazbierali opäť nové cenné skúsenosti, ktoré dúfame dokážu zúročiť v ich ďalšom pôsobení. Za ďalšie veľké pozitívum považujeme účasť hráčky Sary Dlhéhovej v reprezentačnom družstve kadetiek, s ktorým sa zúčastnila MEVZA CUPu v Győri a kvalifikácie na ME v Miškolci, kde vo väčšine zápasov nastupovala v základnej zostave.

Družstvo žien (1. liga ženy - východ)

Seniorská ženská zložka mala v Brusne túto sezónu premiéru. Družstvo zložené z brusnianskych odchovankyň, niekoľkých mládežníckych hráčok Brusna a hráčok z rôznych kútov Slovenska sa postupne formovalo, dievčatá sa postupne spoznávali na ihrisku, spoznávali sa s trénerom a jeho požiadavkami. Bolo vidieť zlepšenie od zápasu k zápasu. V závere sezóny už Brusnianky dominovali, keď vyhrali 13 zápasov v rade a prešli celou nadstavbovou časťou bez prehry. Dievčatá predvádzali pekný bojovný volejbal, hrali pre radosť, s chuťou, bojovali srdcom. Preto boli niektoré zápasy ozajstnou pastvou pre oči diváka. S premiérovou sezónou sme spokojní a dúfame, že sa nám tento trend podarí ešte dlho udržať a postupne sa bude aj zvyšovať úroveň volejbalu v Brusne.

Ďakujeme za podporu všetkým rodičom, obci Brusno, klubom, ktoré sú ochotné spolupracovať a všetkým, čo sa podieľajú akoukoľvek formou na fungovaní družstiev a klubu.

Mgr. Lukáš Šmída, PhD.

Mladšie žiačky

Naše najmladšie dievčatá sa túto sezónu predstavili v troch súťažiach, a to mladšie žiačky 3-kový volejbal, 4-kový volejbal a mladšie žiačky 6-kový volejbal.

Vo vedení klubu sme rozhodli, že tento rok v 6-kovom volejbale dáme šancu všetkým dievčatám. Sústredíme sa na obohranie všetkých dievčat aj tých najmladších, keďže väčšina dievčat hrá svoju prvú sezónu. Dievčatá sa postupne zlepšujú. Prejavilo sa to aj na výkone, kde počas jarnej časti odohrali zopár veľmi vyrovnaných stretnutí. Aj keď nakoniec obsadili v súťaži posledné miesto, získali veľa skúseností.

Vo 4-kovom volejbale aj v 3-kovom volejbale sme sa už zamerali trochu aj na výsledok. Dievčatá rozdelené podľa veku a zručností na dve družstvá „A“ a „B“ odohrali výborné zápasy.

Vo 4-kovom volejbale naše družstvo „A“ o súčet lôpt skončilo v skupine sever na druhom mieste, a tak postúpili do dvoch záverečných turnajov v oblasti s postupom na M SR. Prvý turnaj v Žiline nevyšiel podľa očakávaní a skončili na poslednom mieste, zato si zlepšili chuť na druhom turnaji v Poltári. Tam všetky zápasy vyhrali, a tak v konečnom zúčtovaní skončili na krásnom druhom mieste. Keďže jeden z účastníkov bol aj organizátor M SR, mohlo postúpiť len družstvo z 1. miesta.

V 3-kovom volejbale sa nám tak isto veľmi dobre darilo. Najmä najmladšie hráčky sa ukázali vo veľmi dobrom svetle, ukázali chuť hrať volejbal. Naše družstvo „B“ obsadilo 3. miesto v skupine sever a dievčatá z družstva „A“ obsadili 2. miesto. Družstvo „A“ postúpilo do dvoch záverečných turnajov - do Liptovského Hradiiska a Zvolena. V oboch turnajoch obsadili druhé miesto za Liptovským Hradiiskom, jediným premožiteľom a postúpili na M SR v 3-kovom volejbale do Skalice.

Dievčatám držíme ešte palce na ich poslednom účinkovaní v tohtoročnej sezóne a prajeme im medailové umiestnenie.

Na koniec by som sa chcela dievčatám poďakovať za prevedené výkony v tejto sezóne a popriať im veľa chuti a bojovnosti do tých ďalších, ktoré ich ešte len čakajú.

Mgr. Alexandra Šišáková

Základná umelecká škola v Brusne

Základná umelecká škola má svoje špecifické vzdelávanie a kultúrno-výchovné ciele, ktorými poukazuje, ale aj učí mladého človeka, ako využiť svoj voľný čas a tým nepriamo pôsobí na rozvoj a formovanie osobnosti. Mladej generácii, ale aj dospelým dáva možnosť rozvíjať svoj prirodzený talent a osobitú pozornosť venuje podchyteniu nadaných detí. Každý rok vytvára kvalitné podmienky na získanie základného umeleckého vzdelania a absolventi ZUŠ majú možnosť sa uchádzať o vyššie odborné a profesijné vzdelanie na stredných školách, konzervatóriách a vysokých školách umeleckého zamerania. Škola vychovala množstvo známych a už umelecky etablovaných osobností. Medzi jej absolventov patrí napr. organistka Mgr. art. Denisa Gibalová – Kabáčová, DiS, art. z triedy p. L. Czippeľovej, ktorá ukončila vysokoškolské štúdium na VŠMU v Bratislave. Základná umelecká škola v Brusne má svoju dlhoročnú históriu. V školskom roku 2017/2018 ju navštevuje vyše 400 žiakov v hudobnom, výtvarnom, literárno-dramatickom odbore a tanečnej prípravke. K tomu môžeme s hrdosťou pripočítať 10 dospelých vo výtvarnom a troch dospelých v hudobnom odbore (klavír, gitara a bicie nástroje). Hudobnopohybovotanečnú a výtvarnú prípravku navštevuje spolu skoro 50 detí, ktoré v tomto školskom roku nemali ešte 5 rokov potrebných k štatistickému započítaniu. Vyučovanie prebiehalo v budove školy, ale aj v budove Dom tradičných remesiel a v elokovaných pracoviskách – v Nemeckej, Medzibrode, Jasení, Ľubietovej a Strelníkoch. Okrem tradičných činností – verejné vystúpenia, koncerty, vernisáže, workshopy sme organizovali výtvarnú súťaž s názvom Z rozprávky do rozprávky na námet klasických rozprávok Pavla Dobšinského pre žiakov banskobystričského kraja. Žiaci navštívili galériu, ale aj Štátnu operu v Banskej Bystrici Videli sme predstavenia: balet Sergeja Sergejeviča Prokofieva – Rómeo a Júlia, operu pre deti Jiřího Pauera – Ferdo Mravec či detskú operu pre najmladších divákov od Xaviera Montsalvalgeho – Kocúr v čižmách. Bez pedagóga v dnešnom modernom a technicky vyspelom svete škola nemôže fungovať. Nevyhnutnosťou pedagóga je sústavné vzdelávanie, prehlbovanie svojej odbornosti, práca na sebe samom. Záleží na každom členovi pedagogického kolektívu, aby svoju odbornosť a profesionalitu prejavil v každodennej práci v prospech žiakov školy, dostal sa do povedomia laickej i odbornej verejnosti. Žiaci majú možnosť vybrať si so širokej škály hudobných nástrojov: klavír – keybord, husle, zobcová flauta, klarinet, saxafón, priečna flauta, gitara či bicie nástroje. Okrem výučby hry na hudobné nástroje môžu študovať spev klasický, moderný, ľudový alebo zborový. Oblúbené sú aj skupinové hudobné aktivity (gitarový súbor, zborový spev či hra v ľudovej hudbe), ktoré poskytujú priestor na výchovu v kolektívnom duchu. V hudbe objavujú krásu, získavajú radosť a estetické zážitky, nachádzajú poučenia a podnet spoločnej činnosti tak, aby dokázali získané základné vedomosti využívať aj v praktickom živote.

Detskú spontánnosť prelínajúcu sa až s profesionálnymi výkonmi, harmónia vyžarujúca z krásnych piesní a naplnené koncertné sály sú tou pravou prezentáciou našej činnosti na každom verejnom vystúpení našich žiakov. Aj touto cestou im ďakujeme za úspešnú prezentáciu a prajeme aj naďalej veľa úspechov a tvorivej energie. Už dlhé roky v rebričku záujmu o hru na hudobný nástroj vedie – klavír. Deti k nemu inklinujú – má stanovenú výšku tónu, pomerne jednoduchý prstoklad, hra je názorná. Vstup do hudby je preto nenútený. Výučba hry na klavír prebieha hravou formou s využitím inovatívnych postupov. Učiteľ sa snaží svoj prístup prispôbiť veku dieťaťa. Pre začiatočníkov je to prvé zoznamovanie sa s nástrojom, s technikou hry, so základmi hudobnej teórie, základmi prednesu, základmi hry podľa sluchu a úvodom do dejín hudby. Pre tých skúsenejších je to hlavne prehlbovanie znalostí z hudobnej teórie, vylepšovanie techniky hry na klavír, komorná hra a hra náročnejších

skladiieb podľa vlastného výberu. Okrem klasickej hudby žiaci s radosťou hrajú aj moderné skladby /pop, rock, jazz, metal/ podľa vlastného výberu so zreteľom na svoje zručnosti. Prvým obdobím hudobných činností je vek, kedy sa môžeme s dieťaťom pohybovať do rytmu hudby a rytmizovať prvé slovíčka. Využitím rôznych hravých výchovných spôsobov si prirodzene osvojujú základy hry na klavíri. Mojm cieľom je nielen to, aby ich pri hre počúvali pršteky, ale aj to , aby hudbu vnímali ušami a srdiečkom, rozvíjali si svoju fantáziu, pretože každá skladba v sebe ukrýva príbeh. Je dôležité, aby každé dieťa bez ohľadu na svoje vrodené schopnosti pocítilo radosť z hudby a budovalo si svoj vlastný vkus.

Hra na hudobný nástroj spestrí svet dieťaťa, len je podstatné zachovať podstatu veci, t. j. „aby hra zostala pre dieťa vždy hrou s obľúbenou hračkou“, v tomto prípade hrou na hudobný nástroj. Klavír v mnohých domácnostiach slúži ako pekný „kus nábytku“, na ktorý to naše dieťa tiež hrá. Výhodou klavíra je okamžité vytvorenie počúvateľného zvuku pre dieťa a okolie. Tým, že sa jedná o viachlasý nástroj, dieťa môže hrať melódiu i doprovod zároveň – obojručne, vystačí si s malým koncertovaním samo. Elektronickou formou klavíra je keyboard, ktorý je do dnešnej domácnosti úspornejší, čo sa týka priestoru, poskytuje rodičom možnosť pripojiť dieťaťu slúchadlá, a tak zaistiť pokoj v byte. Keyboard sa vyrába od detských jednoduchších variantov po koncertné variácie. Ďalšou možnosťou keyboardu je využitie rôznych zvukových efektov, prípadne možnosť skladania hudby, využitie automatického akordického doprovodu k melódii, pripojenie na počítač a i.

Lubica Czippeľová, DiS. art.

VÝTVARNÝ ODBOR

Výtvarný odbor ponúka možnosť venovať sa štúdiu už od predškolského veku, ale tiež ponúka možnosť štúdia aj pre dospelých. Cieľom výtvarného odboru je podpora jedinečnosti osobnosti dieťaťa a jeho spontánneho záujmu o tvorivé činnosti formou rôznych výtvarných techník.

Najmladší žiaci začínajú s výtvarnou prípravou, v ktorej sa zameriavajú na hravé a spontánne výtvarné činnosti. Ide hlavne o objavovanie výrazových prostriedkov, technických postupov, možností využívania materiálov pri práci. Dôraz kladieme na rozvoj jemnej motoriky dieťaťa, kde ide o správne držanie ceruzky, zvládnutie jednoduchých grafických tvarov, spoznávanie a pomenovanie farieb. Žiaci majú možnosť pracovať, modelovať s hlinou, kde sa učia vytvárať základné geometrické tvary a tým sa zoznamujú s novým materiálom a vlastnosťami, ktoré nám hlinou ponúka.

Nikola Smidová (Slnečná sústava)

Starší žiaci vo výtvarnom odbore majú možnosť tvoriť a realizovať svoje vlastné nápady. Na hodinách experimentujú s rôznymi materiálmi, technikami, ako je maľba, kresba, grafika, modelovanie, priestorová tvorba, dekoratívne činnosti. Stretávajú sa aj s inými technikami a materiálmi pri práci, ako je práca s drevom, plastom, textilom, papierom, vytváranie objektov a priestorových vecí. Žiakov vedieme k postupnej samostatnosti v celom umeleckom procese.

Marek Kostúr (Dúhový vesmír)

Kristína Hutková (Žhavé gule)

Martin Žabka (Dvojvesmír)

Čiže od inšpirácie, rozvíjania prvotného nápadu, formovania námetu, realizáciu až po samotnú obhajobu a prezentáciu práce formou výstavy alebo absolventskej vernisáže. Základná umelecká škola v Brusne sa zapojila aj do niekoľkých výtvarných súťaží. V súťaži s názvom „Vesmír očami detí“ získali ocenenia naši žiaci výtvarného odboru, a to: Nikola Smidová (Slnečná sústava), Marek Kostúr (Dúhový vesmír), Martin Žabka (Dvojvesmír) a Kristína Hutková (Žhavé gule).

Vo výtvarnom odbore sme sa zapojili tiež do súťaže s názvom „Požiar v domácnosti“ kde boli ocenení aj naši žiaci, konkrétne Vanesa Baculíková v II. kategórií získala 3. miesto a Lilly Poldauf v III. kategórii získala 1. miesto. Súťažné práce ďalej postupujú do celoslovenského kola.

ZUŠ v Brusne uskutočnila druhý ročník výtvarnej súťaže s názvom z Rozprávky do rozprávky pre základné umelecké školy z Banskobystrického kraja. Výtvarnou súťažou sme vzdali poctu spisovateľom, ktorí sa venovali či venujú tvorbe pre deti a mládež. Na základe ich diel sa výtvarne spracovali dve témy súťaže v troch kategóriách, ako doporučená literatúra bola uvedená od autora Pavla Dobšinského s dielom Prostonárodné povesti. Naši žiaci sa tiež zapojili do súťaže, a to v I. kategórií boli ocenení Terézia Kubančíková, Dianka Hrušková, a Saška Ňanová. V II. kategórií získala 2. miesto Vanesa Zaveráková a v III. kategórií 3. miesto Emma Kapustová. Tak tiež sme koncom októbra so žiakmi z Brusna, Medzibrodu a Ľubietovej navštívili Stredoslovenská galériu v Banskej Bystrici s názvom výstavy Od bodu k pamätovej stope.

Andrea Ličková

Michaela Schmidtová, 2. ročník, Vysoké Tatry, kombinovaná technika

Samuel Hohoš, 5. ročník, Farebná lúka, kombinovaná technika

VÝTVARNÝ ODBOR PRE ŽIAKOV 2. STUPŇA

Od februára 2018 mám možnosť pracovať v ZUŠ Brusno ako zastupujúci učiteľ výtvarného odboru. Pracujem so žiakmi druhého stupňa ZŠ (5. - 8. ročník), kde učím plošné výtvarné disciplíny a prácu s materiálom, prevažne plošného a lineárneho charakteru. K základom vyučovania výtvarného odboru základnej umeleckej školy patria okrem rozvoja tvorivosti, predstavivosti a schopnosti sebaujadrenia aj ďalšie zručnosti a znalosti, ktoré sú v každom stupni seriózneho výtvarného vzdelávania veľmi dôležité. Medzi tieto patria základné znalosti o perspektíve, postupné porozumenie výtvarnému jazyku či zvládnutie a pochopenie kompozície. Za dôležité tiež považujem pochopenie základných princípov kresby zátišia. Pre žiakov, ktorí plánujú ísť na stredné školy s umeleckým zameraním, je táto znalosť veľmi potrebná a občasne býva aj jednou z podmienok pre prijatie na štúdium.

Nie každý si uvedomuje, že výtvarné umenie prijíma a spracováva podnety z najrôznejších oblastí, buď sú to oblasti ľudskej činnosti,

alebo prírody. Jedným z mojich cieľov na vyučovaní je poukázať práve na túto skutočnosť. Keďže pracujem so žiakmi, ktorí už absolvovali niekoľko ročníkov ZUŠ, predpokladám, že postupne nadobudli vzťah k tvorivej činnosti a osobne vnímajú zážitok z tvorby. Deti by mali v tomto štádiu výtvarného vzdelávania poznať základné vyjadrovacie prostriedky výtvarného jazyka, ako sú bod, línia, tvar, plocha, farba, rytmus... Mojou úlohou je prehľbovať a upevňovať tieto ich znalosti a viesť žiakov k sofistikovanejšej aplikácii. Je evidentné, že sa to nedá naučiť z nejakého jednoduchého návodu či videa, ale len postupným, trpezlivým spoznávaním a skúšaním.

Pokiaľ by sa naskytla príležitosť a bol by primeraný záujem, rád by som sa so žiakmi systematickejšie a hlbšie venoval tradičným grafickým technikám, predovšetkým linorytu. Táto grafická technika je pre svoju materiálovú nenáročnosť, nutnosť námet zjednodušovať a očisťovať od detailov ideálna pre potreby vyučovania v ZUŠ. Žiaci sa pomocou nej prakticky naučia základom kompozície, využívať svetelné kontrasty čiernych a bielych plôch, striedanie čistej plochy a lineárnej štruktúry. Linoryt pôsobí efektne a má osobitnú výtvarnú údernosť. Pri tejto technike je potrebná aj značná dávka sústredenia. Je dôležité sledovať, aby nedošlo k nechcenému zničeniu matrice určenej na tlač perforovaním toho, čo má zostať nespracované, resp. k nejakému úrazu. Získavanie elementárnych manuálnych zručností sa jednoducho v rámci edukácie nemôže zanedbávať. Všetky zručnosti, získané pri vyššie uvedených aktivitách, sú vynikajúcim základom pre ďalšie štúdium na stredných umeleckých školách. Odbory ako propagačná grafika, propagačné výtvarníctvo, umelecko-remeselné spracovanie dreva, výroba hudobných nástrojov a mnohé iné predpokladajú práve výtvarné kompetencie tohto charakteru.

Žiaci výtvarného odboru sa zapájajú aj do rôznych výtvarných súťaží, čo spravidla slúži ako vhodná motivácia, najmä ak v súťaži dosiahnu úspech. Dôležité je však zachovať určitú mieru, aby sa z vyučovania nestalo len akési „naháňanie súťaží“ a ocenení bez systematickejšieho a hlbšieho výtvarného poznania. Treba zdôrazniť, že naši žiaci získavajú pravidelne ocenenia v súťažiach a bývajú úspešní aj pri prijímacích pohovoroch na stredné školy s umeleckým zameraním, z čoho sa úprimne teším. Uvedomujem si, že deti navštevujú výtvarný odbor aj preto, že sa stretnú s kamarátmi a odýchnu si v uvoľnenej atmosfére. Užitočné je nájsť rovnováhu medzi dôsledným výtvarným vzdelávaním, ktoré si často vyžaduje aj nemalú dávku koncentrácie a vytrvalosti, a takpovediac odpočinkovou aktivitou. Zo spätnej väzby viem, že žiaci navštevujúci výtvarný, ale aj iné odbory ZUŠ majú zo svojej činnosti radosť a postupne si budujú kladný vzťah ku kráse.

Mgr. Peter Klempa

ŠIJEM, ŠIJEM POMALIČKY...

Výtvarný ateliér na elokovanom pracovisku v Nemeckej navštívil užitočný pomocník – šijací stroj. Deti ho uvítali s nadšením. Tí najmenší so zvedavosťou sledovali prácu na stroji, ktorý im pomohol vyrobiť darčeky pre maminky. Predškoláci – výtvarníci, mali náročnú úlohu: Textilné srdiečka, ktoré ušila pani učiteľka, bolo potrebné vyplniť vatou a voňavými usušenými levandulovými kvetmi. Detské prstečky usilovne pracovali, srdiečka dozdobili, domov si odniesli voňavý výrobok.

Žiaci prvého ročníka ZUŠ mali náročnejšiu úlohu, a to navrhnúť vlastnú hračku. Podľa farebného prevedenia v kresbovom návrhu, mali nájsť vhodné látky, textílie na zhotovenie hračky a nastrihať ich do požadovaného tvaru. Pani učiteľka na šijacom stroji zošila nastrihané kúsky a žiaci vložili do hračky výplň a ozdobili ju gombíkom či zipsom.

Aj druháci ZUŠ videli ukážku práce na šijacom stroji, ale trochu inak. Navštívili sme divadelné predstavenie – operu. Po vystúpení žiaci skonštatovali, že nielen divadelníci, herci, speváci a tanečníci sú dôležití v takom opernom diele, ale svoju úlohu zohrávajú aj výtvarníci, krajčíri, módni návrhári. Veď bez kostýmov, kulís, bez make-upu by nevyzeralo nič tak skutočne a krásne. Hneď na nasledujúcu vyučovaciu hodinu si druháci skúšali prácu kostymérov, návrhárov pri tvorbe vlastných divadelných bábok.

Žiaci tretieho a štvrtého ročníka ZUŠ sa oboznamovali s módnymi trendmi. Vo fotoprezentácii mali možnosť rozoznať RAGGA štýl od ROCK STYLU a FUNKY od HIP-HOPU. Naučili sa, čo možno pokladať za gýč a čo je vkusné, diskutovali na tému „Šaty robia človeka“. Ich tvorivou úlohou bolo obliecť sa podľa určitého trendu a kresbou navrhnuť vlastné hippies, punk a iné oblečenie.

Aj starší žiaci ZUŠ v Nemeckej šili, ale do papiera. Vyskúšali si tzv. fonalgrafiku, kedy klasicky ihlou a niťou šijete na papierový podklad. Výsledkom je trojrozmerný efekt tým, že prekrývame niekoľko nití, obrázok zostane pôsobiť plasticky. Motív je potrebné najprv predkresliť na tvrdý papier, potom postupovať už len podľa ukážky. Najstarší výtvarníci pracovali so šijacím strojom už samostatne. S náročnou úlohou sa stotožnili aj chlapci. Najprv bol žiakom predstavený stroj a jeho časti. Tvorivou úlohou bolo kresbou navrhnuť a šitím zhotoviť vlastnú príručnú tašku. Žiaci museli z látky časti tašiek vystrihnúť, zošpendlíkovať, navliecť v stroji vrchnú niť, navinúť a napnúť spodnú niť, obšití, teda zaendlovať okraje látky, upraviť veľkosť stehu, prišiť jednotlivé časti a finálne ozdobiť. Vďaka nám poslúžilo staré nepotrebné oblečenie – rifľová textília sivej, modrej a čiernej farby, kúsky záclonoviny alebo aj čipky. Na záver boli žiaci veľmi hrdí na svoje začiatočnícke výkony, pretože zašité švľky na taškách pevne držali.

Na záver už len jedna dobrá správa. Zo spomínanej skupinky najstarších výtvarníkov bola prijatá naša žiačka do Súkromnej strednej umeleckej školy vo Zvolene. Istotne sa aj ona stretne s navrhovateľskou činnosťou, zhotoví kulisy, ušije kostýmy do krátkeho rozprávkového filmu, prípadne navrhne plagát na nejakú tú operu.

Ivica Handlovská

VÝTVARNÁ V LUBIETOVEJ

Aj v Ľubietovej žiaci veľmi radi maľujú, kreslia, radi niečo tvorivé vymýšľajú a samozrejme aj radi tvoria. Jednoducho sa potešia akejkolvek výtvarnej téme. Svedčí o tom radosť, s akou na vyučovanie chodia. A aj pre mňa ako pedagóga je práca s nimi hrou a radosťou. Od druhého polroka sa v Ľubietovej vymenili pani učiteľky, ktoré viedli deti vo výtvarnom odbore. Pani učiteľku Lenku, ktorá odišla na krásnu materskú dovolenku, vystriedala pani učiteľka Žofka, ktorá sa z nej akurát vrátila.

Výtvarný odbor sa v Ľubietovej pekne rozrástol, čomu sa veľmi tešíme. Žiaci okrem klasických základných výtvarných techník, ako sú kresba, maľba, modelovanie, pracujú aj na rôznych dekoračných prácach, snažím sa im trochu pripomínať aj ľudové zvyky. Premieňame ich do výtvarného tvorenia. Na jar sme vytvorili Moreny, na Veľkú noc vyzdobili vajíčka. Našu výtvarnú tvorbu obohacuje aj spolupráca so šikovnými mamami. Pozvali sme si na vyučovanie pani Čieľovú, ktorá je veľmi šikovná a rada šije. Spolu s ňou sme ušili pre svoje mamičky na ich sviatok krásny kvet, ktorý sme im mohli

z lásky venovať. Touto cestou chcem jej ešte raz poďakovať, že medzi nás prišla a niečo nové nás naučila. Chcela by som ešte osloviť aj iných šikovných občanov z Ľubietovej. Žiaci sa radi zapájajú aj do výtvarných súťaží. Poslali sme práce do niekoľkých súťaží, ale zatiaľ ešte výsledok z nich nemáme. Pevne veríme, že aspoň niektoré práce dostanú ocenenie. Tak nám držte palce! A čo ešte plánujeme? Radi by sme navštívili so žiakmi dom remesiel, aby si mohli vyskúšať aj umenie našich starých mám, pretože je najvzácnejšie.

Žofia Barlová

HUDBA JE...

H. W. Longfellow povedal: „Hudba je univerzálna reč ľudstva.“ Rozumie jej každý, bez rozdielu pohlavia, farby pleti či národnosti. Svojím rytmom, melódiou, farbou zvuku a harmóniami, vytvára rôzne nálady, pričom intenzívne pôsobí na naše emócie. Dokáže nás upokojiť, navodiť pocit bezpečia, rozveseliť či vzbudiť príjemné emócie. Rovnako nás však môže priviesť k zamysleniu, zhmotniť v sebe melanchóliu, smútok, nešťastnú lásku. Má úžasnú moc zmeniť našu náladu. Môže nás naplniť energiou alebo naopak upokojiť. Niekedy nás doslova núti tancovať, inokedy by sme kvôli nej najradšej spali. Hudba je všade okolo nás a častokrát bez toho, aby sme si to vôbec uvedomovali, vplýva na naše vedomie. Dobrá hudba dokáže zanechať v človeku pozitívny vplyv. Pokiaľ sa ešte k tomu jedná o živú hudbu naproti reprodukovanej hudbe vám ponúka autentický a ešte intenzívnejší hudobný zážitok. Nielen jej počúvanie, ale aj aktívne muzicérovanie, ukrýva v sebe mnoho pozitív, preto by sme sa jej nemali vyhýbať, ale práve naopak, snažiť sa ju vyhľadávať. Heinrich Heine povedal: „Hovoriť o hudbe je ako tancovať o architektúre.“ Preto už viacej nepokračujem. Treba si ju ísť niekam vy počuť.

Mgr. art. Matej Novotník

GITARA

- áno, to je ten hudobný nástroj, ktorý sa nám predovšetkým spája s opekačkou a rockovými kapelami. V oboch týchto prípadoch predstavuje akustická gitara len sprievodnú zložku, čo je veľká škoda, nakoľko nám dovoľuje svojimi konštrukčnými vlastnosťami interpretovať diela, ktoré sú kompaktné z hľadiska melodicko-harmonickej štruktúry, teda plnohodnotné umelecké diela. Obsiahly gitarový repertoár nám, interpretom, dovoľuje predvádzať skladby od renesančných autorov až po súčasnú hudobnú tvorbu. Gitara si

svojou jedinečnou farbou zvuku a rozmanitou možnosťou interpretácie rôznych hudobných štýlov získala priaznivcov po celom svete, vďaka čomu ju dnes považujeme za najpopulárnejší a najrozšírenejší hudobný nástroj.

Bc. Samira Hammadová

HRA NA HUDOBNÝ NÁSTROJ JE PRE DIEŤA DOBROU ŠKOLOU ŽIVOTA.

Nielenže sa naučia správne sedieť, technicky hrať, dodržiavať zásady a pravidlá, ale aj hudbu cítiť a vnímať jej krásu. Umenie vo všeobecnosti napomáha rozvíjať inteligenčnú a emocionálnu úroveň dieťaťa a pomáha mu ponoriť sa hlbšie do svojich pocitov. V prvom rade musí samé chcieť a cítiť, že to nerobí z donútenia. To sa snažím aj ja, a preto vyberám skladby, cvičenia, metódy, ktoré ich oslovia. Nie je to vôbec až také ťažké. Niekedy stačí zaujímavý názov piesne alebo pri cvičení nejaký pekný obrázok, ktorý si môžu deti doma vyfarbiť. Čoraz častejšie sa mi stáva, že malým hudobníkom musím vymýšľať vlastné melódie a názvy piesní či skladieb nad rámec svojich dostupných hudobných materiálov či publikácií.

Deti treba počúvať a zistiť, čo ich najviac baví a čomu sa vo svojom voľnom čase rady venujú. Dôležité je, aby dieťa nehralo len notový zápis, ale aby hudbu naozaj prežívalo a najmä sa na vyučovaciu hodinu tešilo. Dobrým príkladom je najmä spoločné muzicérovanie so svojím učiteľom alebo so spolužiakom. Len tak sa naučia počúvať aj iných a najmä porovnávať sa, vytvoria si medzi sebou kamarátstvo, zdravý súťaživosť, čo ich motivuje k lepším výkonom. So žiakmi sa snažím budovať zdravý a úprimný vzťah, niekedy im aj niečo odpustím, ale zasa inokedy presne žiadam to, čo chcem. Každé dieťa je iné a ja sa snažím pristupovať ku každému individuálne. Potom nám ide všetko oveľa ľahšie. Nie vždy je to všetko také ideálne. Sú deti, s ktorými sa naozaj ťažko pracuje a vy už vyčerpáte všetky svoje tromfy. Vtedy je potrebná ochota spolupráca rodičov. Samozrejme, veď ani nám sa niekedy nechce, a preto je veľmi dôležité, aby sme deti nenútili, ale správne motivovali.

Talent je len malým zlomkom úspechu. To, čo nás robí úspešnými je najmä naša usilovnosť, pravidelnosť v domácej príprave a trpezlivosť pri cvičení. Čím viac času strávime z niečím čo nás baví, tým rýchlejšie sa dostavia výsledky.

Bc. Branislav Jakubis

Stanislav Hudec

uvedený do Záchranárskej galérie cti

Mnoho ľudí žije medzi nami nenápadne a skromne, aj keď susedia a priatelia ich poznajú, vedia, kde sú zamestnaní a čo robia v práci, veľa ľudí bývajúcich v našej obci ich bližšie nepozná. Myslím, že medzi takých patrí aj náš občan Ing. Stanislav Hudec, pilot Vrtuľníkovej záchrannej zdravotnej služby ATE. Veď málokto v Brusne vie, akého ocenenia sa mu v tomto roku dostalo. Na VII. konferencii záchránarov integrovaného záchranného systému RESCUE DAY, konanej 2. 2. 2018 bol jedným zo štyroch záchránarov, ktorí boli uvedení do Záchranárskej galérie cti.

Každý, kto ho pozná, vie, že jeho neoddeliteľnou charakteristickou črtou je jeho výrazný smiech. Keď bol malý, chcel byť vraj smetiárom. Napokon sa stal pilotom. Povolanie, ktoré je snom mnohých chlapcov a možno aj dievčat. Potrebné vedomosti pre svoju profesiu začal nadobúdať v Martine, kde v rokoch 1972 - 1976 študoval na Strednej priemyselnej škole strojníckej. Po jej úspešnom absolvovaní pokračoval na vysokej škole technickej v Bratislave, ktorú

ukončil v roku 1981. Jeho kroky od začiatku smerovali k lietaniu. Vzorom mu bol otec, ktorého od malička sprevádzal po letiskách, kde pomáhal s rôznymi prácami, a tak privoňal k profesii pilota. V rokoch 1972 – 1982 pôsobil v aerokluboch. Od roku 1982 lieta ako pilot okrem stavebno-montážnych prác aj v leteckej záchrannej službe. Od roku 2001 je pilotom Vrtuľníkovej záchrannej zdravotnej služby spoločnosti Air – Transport Europe. Lietanie je pre neho srdcová záležitosť. Je pre neho vášňou, ktorá navyše pomáha zachraňovať ľudí. Pre jeho profesiu je však nesmierne dôležitá aj rodina, ktorá je jeho najväčšou oporou. Manželka Daška a syn Filip sú naňho patrične hrdí. Vo svojom voľnom čase si rád zahrá na gitare, zalyžuje, zapláva a spolu so synom Filipom sa venuje aj modelárstvu. Ako pilot záchranárskeho vrtuľníka si svoju prácu vykonáva zodpovedne a svedomite s ohľadom na stav pacientov a posádku vrtuľníka. Okrem toho svoje skúsenosti a vedomosti odovzdáva novým nádejným pilotom vrtuľníkov.

Gratulujeme mu k uvedeniu do Záchranárskej galérie cti a prajeme mu veľa úspechov pri ďalších záchranných akciách.

-JV-

Rozhovor s p. Kollárovou

Na dedine je úcta k ľuďom stále zakorenená

Čo nás ako prvé napadne, keď si povieme „mesto“? Možno ruch, betón, stres, ale i viac pracovných príležitostí, lepší zárobok, veľa možností zabaviť sa. A keď „dedina“? Pokoj a bezpečie. Život tu býva uvoľnenejší. Príroda je na dosah ruky, čistý vzduch a krajšie životné

prostredie je lákadlom pre mnohých ľudí. A to najdôležitejšie sú kvalitnejšie medziludské vzťahy. Ľudia sa poznajú, stretávajú sa, posedia si spoločne, porozprávajú sa medzi sebou, majú k sebe bližšie. Túto tradíciu chceme udržiavať a rozvíjať. Ja, Mgr. Anka Vaníková a pani Elenka Kováčiková sme navštívili jednu z najstarších

občianok našej obce – pani učiteľku Gabrielu Kollárovú, aby sme ju potešili, povedali sme jej, že spomienky na ňu stále trvajú. Anka Vaníková spomína na ňu ako na učiteľku a Elenka na svoju uvádzajú učiteľku a kolegyňu. Gabika a syn Kamil nás prijali veľmi srdečne a pospomínali spolu na prežité roky v Brusne.

Takto spomína pani Gabika:

„Sú roky, ktoré sa nedajú nespomínať a tie, na ktoré sa nesmie zabudnúť.“

Pochádzam od Komárna – Veľký Meder. Je to mesto na Slovensku ležiace dnes v okrese Dunajská Streda v Trnavskom kraji. Narodila som sa tam v roku 1921. Moji starí rodičia žili v Banskej Bystrici. Do prvej triedy som chodila vo Veľkom Mederi, druhý ročník som absolvovala v Bzovíku a 3. ročník v kláštore pri Kostole sv. Alžbety v Banskej Bystrici. Dodnes si pamätám na sestričku Flóru, tá mala rada deti, ale i na civilnú učiteľku Štefaniu Solárovú.

Začínala som svoje učiteľské zamestnanie v Španej Doline. Hoci som dekrét mala do Krupiny – Červená Hora, ale v Španej Doline bol učiteľ narukovaný, tak ma tam poverili. Mojm kolegom v tejto škole bol Jozef Mistrík, z ktorého sa stal slovenský jazykovedec, literárny vedec, vysokoškolský pedagóg. Potom som išla do Šoltýsky, je to dedinka pri Kokave nad Rimavicou. Tam som sa stretla s budúcim kolegom Jozefom Smolom.

Potom som prešla do Brusna. Zo začiatku som učila siestakov a siedmakov, ale potom len prváčikov. Detí tu bolo veľa, boli silné triedy. V triade bolo až štyridsať žiakov. Spomínam na prvákov. Tých som učila celé roky. Oblúbila som si ich. Sú nevyspytateľní, mnohí veľmi šikovní. V takom množstve sa našli i takí, ktorých bolo treba i okresať. Prváci boli najvďačnejšia trieda. To boli deti, ktoré prišli s veľkým nárekom, nevedeli, čo ich čaká. Spomínam na Fortiaka z Lúky. Ten sa veľa naplakal. Mama ho utišovala a bolo v poriadku. Nezabúdam na Jozefa Ďuriančika - dnes historika, publicistu – bol najkrajší prváčik, dieťa v matrôzkach s kyticou a plačom. A nesmiem nespomenúť rodičov. Boli ochotní a oddaní. Peter Mederly bol primárom v kúpeľoch. Učila som jeho deti, ktoré boli veľmi nadané a spolupráca s ním bola veľmi dobrá. Dal mi voľnú roku pri výchove detí. Aj keď nesúhlasil, nikdy sa proti môjmu rozhodnutiu nepostavil. Dôveroval učiteľovi. Často mi príde na rozum aj Jozef Šmirala – lekár, primár a jeho syn, ktorý tiež prešiel mojimi rukami. Učili sme na zmeny. Nebolo riešené ubytovanie učiteľov. Učiteľia si museli nájsť ubytovanie. Aj u Dubeckých sa ubytovali učiteľia.

Jeden čas som bola riaditeľkou. V Ondreji bola cirkevná škola a v Brusne bola štátna škola a tam som sa stala riaditeľkou. Bolo to cez vojnu v budove dnešnej Základnej umeleckej školy Brusno. Škola mala dobrú úroveň. Obidve školy sa potom zlúčili, vznikla osemročná stredná škola a riaditeľom sa stal Ladislav Korbela, priateľ Alexandra Dubčeka. Po ňom nastúpil Ján Adamove. Bol to čestný človek. Zaslúžil sa o stavbu budovy školy, stále bol v montérkach. Tiež som učila za „riaditeľovania“ Kamila Marka a Olgy Šagátovej. Do dôchodku som robila aj ako prvá družinárka.

S manželom som sa spoznala v kúpeľoch. Bývala som u Plškov pri tete Vilme a na tancovačke som sa zoznámila s Elemírom Kollárom. Tanec spája aj rozdeľuje. Nás spojil a svadba bola krásna. Aj život bol krásny. Elemír bol technický konštruktér a úradník. Celý svet sme pochodili. Prišli prázdniny a rodina sadla do bėžového Spartaka a svet sa nám otváral. Často si prezerám fotografie a spomínam na miesta, ktoré sme počas nášho spoločného života navštívili. Vidím Taliansko – Benátky, Rím, Lichtenštajnsko – Vaduz, Švajčiarsko – Zurich, Čechy – Luhačovice, Křivoklát, Bulharsko, Rumunsko, Monaco, Capri, Juhosláviu, Maďarsko...

Keď chcem porovnať minulosť a súčasnosť, nedá sa. Príde mi na rozum, že veľa mojich známych opustili svet navždy, veľa sa odsťahovalo. Ostala a žije tu pani Medvecká, potomok Križanovcov. Pán Križan, keď sa vrátil z Ameriky, postavil v dedine hotel Boston. Pomenoval ho podľa mesta Boston. Mój manžel zakladal kino Zora. Často sa mi pred očami vynorí moja trieda, jej olejová podlaha, malá premietačka, ktorú som pri práci používala, annabály v kúpeľoch, lekári, známi, priatelia. Vidím pred sebou pani učiteľku Fulajtárovú z Medzibrodu, s ktorou som spolupracovala a smejem sa na tom, ako sme vystrihovali písmenká a celá rodina nám pomáhala vyrábať učebné pomôcky. Nezabudnem na môjho kaplána Strmeňa. V Banskej Bystrici na fare nás na Vianoce a Veľkú noc učil náboženské piesne, ktoré bolo treba spievať v nemeckom kostole. Pamätám sa, bola som účastníčkou, keď po potlačení povstania v Banskej Bystrici 30. októbra 1944 vystúpil Jozef Tiso, prezident Slovenského štátu, na terajšom Námestí SNP s ďakovným prejavom a vyznamenával nemeckých vojakov.

Tiež som bola priamou účastníčkou sokolského hromadného cvičenia ako spartakiáda. Volalo sa to 10. slet 1938. Hlavné cvičenie bolo na Strahove začiatkom júla. Cvičilo na ploche Masarykova štátneho štadióna súčasne viac ako 30 000 Sokolov. Česi nás mali radi. Kričali: „Nech žijú bystrické dievčatá!“

Kultúra Správy z miestnej kultúry

JÁNOŠÍK PODĽA JOZEFA

Na fašiangovú nedeľu zavítalo medzi nás Medzibrodské kočovné divadlo s hrou Jozefa Mokoša Jánošík podľa Jozefa v réžii Tomáša Pohorelca. Medzibrodčania už tradične prilákali slušnú návštevu. Dobré herecké výkony i hudba, jednoduché a pritom nápadité kulisy. Mokošova (pôvodne bábkovo-čínohra) v podaní hercov Medzibrodského kočovného divadla musela uspokojiť aj náročnejších divadelných fajnšmekrov. Tí, ktorí prišli, určite neboli sklamaní. Posledný aprílový týždeň získalo Medzibrodské kočovné divadlo s touto hrou na 51. ročníku národnej súťažnej prehliadky ochotníckych divadelných súborov s inscenáciami pôvodnej slovenskej dramatickej tvorby Palárikova Raková Zlatú medailu Jána Palárika a finančnú cenu obce Raková.

BRUSNO V KNIHE, KNIHA V BRUSNE

Pekný podvečer plný spomienok, histórie, literatúry a pekných kníh zažili tí, čo prišli v sobotu 14. 04. 2018 o 16.00 hod. do hornej sály Miestneho kultúrneho strediska v Brusne na zaujímavé podujatie – Brusno v knihe, kniha v Brusne. Podujatie pripravila kultúrna komisia a bolo rozdelené na tri časti. V úvodnej – prednáškovej časti si návštevníci vypočuli tri krátke prednášky. V prvej prednáške predstavil PaedDr. Pavel Hronček, PhD. jednotlivé monografie obce Brusno a venoval sa aj niektorým zaujímavostiam z histórie, ako sú pôdorys pôvodného kostola, pôvodné koryto Hrona a v krátkosti spomenul aj niektoré nové výsledky výskumov týkajúcich sa našej obce, ako sú keltské osídlenie či systém protitureckých strážnych vartoviek v našom okolí. V druhej prednáške PhDr. Martin Lokša z Nemeckej predstavil svoju knihu Zašla hviezda na kraj sveta, v ktorej sú zachytené adventné a vianočné obyčaje, vinše, koledy, recepty, pranostiky, poverky a spomienkové rozprávania z nášho okolia

Ja som v Brusne prežila veľa rokov. Rozum mi, chvalabohu, slúži. Čo ma najviac trápi, je sluch a nohy ma veľmi nevládu nosiť. Ešte ako dôchodkyňa som prekladala rukopisy z maďarčiny pre pána farára Dada aj listiny pre pani starostku.“

Milá pani Kollárová!

„Nič nebeží rýchlejšie ako roky,“ povedal pred stovkami rokov Ovídius. Ale pribúdajúce roky nie sú dôvodom na smútok. Knižnica sa s pribúdajúcimi knihami stáva bohatšou. Vy sa s pribúdajúcimi rokmi stávate múdrejšou, skúsenejšou a stále krajšou. Dokázali ste to svojím konaním. Vo vašich bielych vlasoch je skrytá múdrosť, vo vráskach skúsenosť, v chvejivých slovách láskavosť. Zo srdca ďakujeme a prajeme veľa zdravia!

Mgr. L. Košíková

a v krátkosti vysvetlil, ako vyzerá v praxi jeho etnologický výskum v teréne. V tretej prednáške Pavol Lihan, majiteľ reklamnej agentúry a vydavateľstva A grafik, v stručnosti oboznámil poslucháčov s tým, ako vzniká kniha od spracovania rukopisu až po tlač. Nasledujúca časť patrila autorom, ktorí pochádzajú z našej obce alebo tu žili, pracovali, či tvorili. Moderátor najprv každého z nich predstavil, potom každý autor porozprával niečo o sebe a nakoniec zaznela krátka ukážka z jeho tvorby. V tejto časti sa ako autori kníh predstavili Viera Borbašová (zastúpená sestrou), Elena Cmarková, Jozef Ďuriančík, Ján Malinčík a Rudolf Plško. Zazneli aj verše Mariána Bublinca a Jána Priesola, ktorí sa nemohli na podujatí zúčastniť. Posledná časť patrila tým autorom, ktorí píšú, ale zatiaľ nevydali žiadnu vlastnú knihu. Predstavili sa – Janka Balážová, Zuzana Merešová, Monika Zázrivcová a Ján Vaník. Súčasťou podujatia bola aj malá výstava kníh zúčastnených autorov. Celé podujatie trvalo asi tri hodiny, no myslím, že nikto z milovníkov kníh sa nenudil. Na záver pani Viera Krakovská, starostka obce, odovzdala autorom kníh ďakovné listy a všetkým kvety. Stretnutie sa ukončilo neformálnymi rozhovormi pri čaji a koláčikoch.

KULTÚRNY DOM

Osvetlenie javiska v našom Miestnom kultúrnom stredisku Brusno už dlhší čas nezodpovedalo požiadavkám doby. Nízkonapäťové javiskové reflektory napájané z tyristorovne už boli dávno po svojom zenite. Mali vysokú spotrebu a zohnať do nich náhradné diely už bolo takmer nemožné. Preto obec vyčlenila peniaze na modernizáciu javiskového osvetlenia a začiatkom tohto roka sa staré reflektory vymenili za nové LED reflektory. Celá modernizácia bola robená z vlastných zdrojov obce a stála 9382 eur. Ďalšou výhodou tohto počinu bolo, že tyristorovňa sa stala zbytočnou. Tak sa zrodil nápad, urobiť z tejto miestnosti, ktorá susedí s hornou sálou, malú obslužnú kuchynku k tejto sále. Keďže miestnosť tyristorovne bola na kuchynku dosť malá, obetovali sme na tento účel ešte aj susediace sociálne zariadenie bývalej premietacej kabíny. Kuchynka bola robená zväčša svojpomocne pracovníkmi obce. Myslím, že urobiť k hornej sále kuchynku bol dobrý nápad. Poslúži nám najmä teraz, keď sa nemôžeme spoliehať na služby neprevádzkovaného hotela Brusno.

Dobrovoľný hasičský zbor

Dobrovoľný hasičský zbor začal nový rok už **6. januára 2018** účasťou na 14. ročníku obecného volejbalového turnaja o cenu Putovný pohár starostky obce Brusno. Pre malý počet hasičov – volejbalistov sa družstvo spojilo s volejbalistami Lúky a vytvorili spoločné družstvo Hasiči Lúka. V konečnom poradí obsadili veľmi pekné druhé miesto. Už takmer tradičným víťazom sa stalo družstvo Patočiny.

Dňa 14. januára popoludní sa v priestoroch MKS konala výročná členská schôdza za účasti starostky obce Vierky Krakovskej a delegátky ÚZODPO SR Banská Bystrica Anny Matalovej. Správu o činnosti predniesol predseda organizácie Miroslav Hraško. Správa poukazovala na klady, ale ukázala aj na rezervy v našej práci. Člen revíznej komisie Mgr. Ľuboš Hláčik v správe o hospodárení poukázal na naše príjmy a výdaje v uplynulom období. Plán hlavných úloh na rok 2018 predniesol veliteľ DHZ Pavol Sáliš. Diskusia bola zameraná na preventívno-výchovnú, zásahovú, kultúrnu a športovú činnosť, prácu s mladou generáciou a pod. V súčasnosti v DHZ Brusno pracuje 15-členný výbor a 3-členná revízna komisia.

Dňa 10. februára sme organizovali fašiangové slávnosti. Od rána bolo zlé počasie, mrholilo a poletoval sneh. Čiastočne sa počasie umúdrilo až predpoludním. V Ondreji opäť chodilo hasičské auto s vodičom Janom Kajdom a namontovanou aparátúrou na reprodukciu hudby. V Brusne hrali na harmonikách Kesterovci z Brezna

a dve dievčatá hrali na husliach. Hudba mala sťažené podmienky pre zlé počasie. Na harmonikách hrali chlapi oblečení v plášťoch, aby chránili svoje hudobné nástroje. Dievčatá zrána len spievali a hrali na husliach začali až predpoludním. Masiek sme mali dostatočné množstvo, ale v Ondreji ich oblečenie vzbudzovalo rešpekt najmä u malých detí.

V hasičskej zbrojnici nám varil kuchár Viliam Hláčik plnené zimné karé, ktoré bolo prešpikované a podávané s brusnicovo-čučoriedkovou a pórovou omáčkou a k tomu knedľa. Dalo by sa to právom nazvať „Nebíčko v papuľke“. Večer sa konala zábava v priestoroch liečebného domu Polana. Do polnočnej tomboly prispelo 20 sponzorov. Sponzormi podujatia boli: Obecný úrad Brusno, ZŠ s MŠ Brusno, Kúpele Brusno, a. s., Oľga Ledajová-Valúchová – Tlačiareň DALI-BB, s. r. o., Miroslav Balco – Sadrokartóny Brusno, Pivovar Urpiner Banská Bystrica, Mariana Meškanová – kvetinárstvo, Štefánia Pančušková – kvetinárstvo, Viliam Hláčik – firma HAVE Brezno, Ľudmila Slabeciusová – pedikúra Brusno, Ing. Ľuboš Krajčír – firma LUKRAS, s.r.o. Brusno, Peter Jonák – Kaviareň „U regrútov“, Andrea Vieriková – kaderníctvo Ambra, Radoslav Riečan – Reštaurácia Grajciar Lučatín, manželka Medveckí – lekáreň Boston Brusno, Jozef Bedrík firma ABBIS, s. r. o., rodina Latináková, Banská Bystrica, Lekáreň Arcus, Dr. Miloš Ďuriančík ml., Brusno, Marta Šimončíková, Brezno, Ing. Ján Hláčik – firma Telecom, Lukáš Baudyš, Brusno.

Ďakujeme aj touto cestou všetkým občanom za finančné dary a sponzorom za vecné dary do tomboly. Získané finančné prostriedky budú slúžiť na zakúpenie hasičskej techniky a zlepšenie akčioschopnosti hasičského zboru v našej obci. Veríme, že aj naďalej udržíte priazeň pre náš dobrovoľný hasičský zbor.

V dňoch 30 – 31. marca sme vykonávali v kostole stráženie pri Božom hrobe. V hodinových intervaloch sa postupne vystriedali viacerí členovia hasičského zboru vo vychádzkových uniformách a Jozef Fronc so synom Silvestrom vo vojenských uniformách. Po prvýkrát sa stráženiu Božieho hrobu zúčastnila aj žena Katarína Kovalíková. V nedeľu bolo 10 hasičov nastúpených na svätej omši. Na akcii sa podieľalo celkom 21 členov.

Dňa 21. apríla sme vykonávali preventívne protipožiarne prehliadky v rodinných domoch. Po raňajšom preškolení, ktoré vykonal preventívár Viliam Hláčik sa hasiči zúčastnili prehliadok v domoch na ul. Ondrejskej, Kakatke, Rade a na Školskej ulici. Na preventívnych prehliadkach sa zúčastnilo 14 hasičov.

Tohtoročné oslavy nášho sviatku Dňa hasičov a patróna hasičov sv. Floriána **sa začali 4. mája** návštevou miestnych cintorínov, kde sme zapálili sviečky na pamiatku našich zosnulých členov. Potom sa v obradnej miestnosti obecného úradu stretli hasiči, ktorí sa v tomto roku dožívajú svojich životných jubileí: Róbert Hermánek, Peter Chválik, Vladimír Slabecius, Jozef Pliško, Ján Hudák, Anna Plíšková, Milan Pliško, Mária Kolárová. František Hudák zo zdravotných dôvodov ospravedlnil svoju neúčast. Za prítomnosti starostky obce Vierky Krakovskej a pracovníkov obecného úradu sa slávnosti zúčastnili aj rodinní príslušníci, členovia DHZ a ďalší hostia. Slávnostný príhovor predniesol predseda DHZ Miroslav Hraško a rozkaz o povýšení hasičov do vyšších hodností veliteľ Pavol Sáliš. Ďalšia časť osláv už bola v réžii pracovníkov obecného úradu Vierky Citarovej a Dagmar Srniakovej, ktorá predstavila všetkých jubilujúcich hasičov. Nasledoval príhovor starostky Vierky Krakovskej. Jubilantom bol odovzdaný darček, kvietok a bol vykonaný zápis do pamätnej knihy obce. Aj funkcionári DHZ odovzdali jubilantom diplom s poďakovaním a vecný darček. Slávnostnú atmosféru dotváral krásny spev Editky Pikulovej. Po ukončení sa zúčastnené osoby premiestnili do hasičskej zbrojnice na príjemné posedenie. Bol to veľmi pekný a dôstojný večer, ktorý je ocenením hasičov za ich dlhoročnú dobrovoľnú prácu v prospech nás všetkých.

Oslavy Dňa hasičov pokračovali **v sobotu 13. mája** sv. omšou na kopci „Dubinka“, ktorú celebroval pán farár Marek Veverka spolu s diakonom. Pekné slnečné počasie prispelo k výnimočnosti tejto svätej omši. Hasiči čítali písmo sväté a so svojimi symbolmi – sochou sv. Floriána a zástavou dotvárali krásnu atmosféru tohto slávnostného aktu.

Dňa 19. mája sa v Hiadli konalo územné kolo mladých hasičov Plameň. V kategórii dievčat zvíťazili domáce dievčatá z Hiadľu. V kategórii chlapcov súťažili 4 kolektívy. Zmiešané družstvo z Brusna skončilo na 2. mieste a taktiež sa umiestnilo na 2. mieste v samostatnej súťaži – požiarom útoku. Zvíťazili chlapci zo Šalkovej, na 3. mieste skončila Vlkanová pred Badínom.

Družstvo Brusna reprezentovali: Jana Kajdová, Ľubica Kajdová, Šimon Krajčír, Ivan Kovalík, Filip Žabka, Laura Vágnerová, Denisa Maliarová, Kristína Hut'ková, Petronela Kočická, Adriána Alexis Zemanová. Vedúcou kolektívu bola Jana Kajdová, ktorej pri nácviku pomáhali viacerí hasiči. V Hiadli vo funkcii rozhodcov pracovali: V. Hláčik, J. Hudák, I. Kolpák st., P. Sáliš. Víťazné kolektívy z Hiadľu a Šalkovej reprezentovali náš okres na krajskej súťaži Plameň dňa 9. 6. 2018.

Dňa 2. júna sa konal 19. ročník akcie Čipkárskô 2018. Na súťaži pod štartovným číslom 10 varilo aj naše družstvo hasičov v zložení: Imrich Kolpák ml., Peter Kolpák, Marek Uhrík, Tomáš Hláčik. Hasiči obsadili veľmi pekné 7. miesto z 31 zúčastnených družstiev. Viacero hasičov však pôsobilo aj v iných súťažných družstvách, prípadne sa podieľali na organizácii podujatia. Naši členovia sa podieľali aj na tradičných aktivitách: dodávke pitnej vody pre súťažiacich a rannom vystriekaní parkoviska z hasičského vozidla.

V mesiaci apríl sa hasiči venovali v rámci brigádnickej činnosti výstavbe altánku pri hasičskej zbrojnici. Najviac brigádnických hodín odpracovali Karol Krajčír, Miro Hraško, Pavol Sáliš, Miro Chamko, Ivan Kovalík, Andrej Zeman a Ján Kajda.

Dňa 4. apríla bola v popoludňajších hodinách vyhlásená pohotovosť hasičom prostredníctvom KR HaZZ Banská Bystrica. V našom regióne vypuklo niekoľko požiarov a bolo potrebné dať do pohotovosti hasičov s hasičskou technikou pre prípad lokalizácie ďalších požiarov. Vyhlásená pohotovosť bola ukončená o 20,00 hod.

Dňa 19. apríla prostredníctvom operačného strediska boli vyslaní o 18,33 hod. hasiči Brusna na lesný požiar do Hronseka, časť Hlobišov. Na výjazde sa zúčastnili P. Sáliš, J. Kajda, P. Kajda, I. Kovalík.

Dňa 5. mája vstúpil do stavu manželského náš člen Ing. Miroslav Šuch. Hasiči boli účastníkmi tohto slávnostného aktu. Aj touto cestou chceme zaželať novomanželom krásny manželský život a splnenie každého ich želania.

Dňa 23. mája opustila naše rady vo veku 74 rokov pani Anna Arvajová, ktorá bola členkou našej organizácie 40 rokov. Pohreb sa konal so všetkými hasičskými poctami. Česť jej pamiatke! K tradičným cirkevným sviatkom patrí aj Božie telo, kde sa svojou aktívnou účasťou podieľajú aj hasiči. Tohtoročná slávnosť pripadla na **štvrtok - 31. mája**. Je to jeden z najväčších cirkevných sviatkov a sprevádza ho procesia veriacich.

Pripravujeme:

1. Dňa 4. 8. 2018 účasť na okrskovej súťaži v Pohronskom Bukovci.
2. Dňa 29. 9. 2018 hasičská hra Plameň – jesenná časť v Brusne.
Aj touto cestou chcem priaznivcov hasičského športu pozvať na Majstrovstvá sveta hasičských profesionálov, ktoré sa budú konať v dňoch 11. – 16. septembra na Štadióne SNP Štiavničky v Banskej Bystrici. Na Slovensku sa takáto súťaž organizuje po prvýkrát.

JUDr. Imrich Kolpák

Požiarna prevencia

Základným princípom požiarnej prevencie je vytváranie a rozvíjanie podmienok na zabezpečenie účinnej ochrany života a zdravia osôb i majetkových hodnôt pred požiarimi, ako aj ich efektívne zdolávanie vrátane poskytovania pomoci pri týchto udalostiach. Oblasť požiarnej prevencie a zabezpečovanie základných opatrení na predchádzanie vzniku požiarov sa v súčasnosti rieši viacerými spôsobmi. Predovšetkým ide o úlohy, povinnosti a kompetencie obsiahnuté v zákone č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov, ktorý bol za obdobie svojej účinnosti už niekoľkokrát novelizovaný. Potreba účinnejšieho uplatňovania základných povinností právnických osôb a fyzických osôb pri predchádzaní vzniku požiarov vyplýva z negatívneho vývoja požiarovosti na území Slovenskej republiky za ostatné obdobie. Fyzická osoba za účelom predchádzania vzniku požiarov je povinná zabezpečiť plnenie opatrení na ochranu pred požiarimi pri činnostiach spojených so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru alebo v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru.

Fyzická osoba je povinná:

- konať tak, aby nedošlo k vzniku požiaru pri prevádzkovaní palivových spotrebičov, elektrotepelných spotrebičov, zariadení ústredného vykurovania a iných spotrebičov, pri skladovaní, ukladaní a pri používaní horľavých látok a pri manipulácii s otvoreným ohňom a dodržiavať vyznačené zákazy a plniť príkazy a pokyny týkajúce sa ochrany pred požiarimi,
- umožniť kontrolným skupinám vykonávať v rodinných domoch okrem bytov a v iných stavbách okrem bytov vo vlastníctve alebo užívaní fyzických osôb preventívne protipožiarne kontroly a odstrániť zistené nedostatky,
- oznámiť bez zbytočného odkladu príslušnému okresnému riaditeľstvu požiar, ktorý vznikol v objektoch, priestoroch alebo na veciach v jej vlastníctve alebo užívaní,

- zabezpečovať pravidelné čistenie a kontrolu komínov; zabezpečiť odborné preskúšanie komínov osobami s odbornou spôsobilosťou pred pripojením palivového spotrebiča na komín, zámenou lokálneho palivového spotrebiča na ústredný zdroj tepla alebo etážový zdroj tepla, zmenou druhu paliva a po stavebných úpravách na telese komína; podrobnosti o čistení komínov a vykonávaní ich kontrol, o lehotách ich čistenia a vykonávania kontrol, ako aj o vykonávaní odborného preskúšania komína,
- dodržiavať technické podmienky a požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri inštalácii a prevádzkovaní palivových spotrebičov, elektrotepelných spotrebičov a zariadení ústredného vykurovania,
- prevádzkovať technické zariadenia a technologické zariadenia z hľadiska ich protipožiarnej bezpečnosti podľa pokynov výrobcu a podmienok prevádzkovania a kontroly,
- dodržiavať pri manipulácii s horľavými látkami a horenie podporujúcimi látkami, s technickými prostriedkami obsahujúcimi horľavé látky alebo horenie podporujúce látky, ako aj pri ich ukladaní a skladovaní požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť,
- uchovávať a predkladať kontrolným skupinám obce potvrdenia o vykonaní odborného preskúšania komína a potvrdenia o vykonaní kontroly požiarnotechnických zariadení.

Fyzická osoba nesmie:

- a) fajčiť alebo používať otvorený plameň na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru,
- b) vypalovať porasty bylín, kríkov a stromov,
- c) zakladať oheň v priestoroch alebo na miestach, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu,
- d) vykonávať činnosti, na ktorých výkon nemá osobitné oprávnenie alebo odbornú spôsobilosť, ktoré sa z hľadiska protipožiarnej bezpečnosti vyžadujú na ich vykonávanie podľa osobitných predpisov,
- e) poškodzovať, zneužívať alebo sťažovať prístup k požiarnym zariadeniam alebo k vecným prostriedkom na ochranu pred požiarimi a k uzáverom rozvodných zariadení, najmä elektrickej energie, plynu alebo vody,
- f) vyvolať bezdôvodne požiarny poplach, privolať bezdôvodne hasičskú jednotku alebo zneužiť linku tiesňového volania.

- ORHaZZ BB -

Výzva

Okresný úrad Banská Bystrica, pozemkový a lesný odbor ako príslušný orgán ochrany poľnohospodárskej pôdy podľa zákona č. 219/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zabezpečuje výkon štátnej správy podľa § 23 citovaného zákona (ďalej len zákona).

Na základe poznatkov zistených pri kontrolnej činnosti v jednotlivých katastrálnych územiach banskobystrického okresu tunajší úrad konštatuje, že každým rokom neustále pribúdajú plochy zaburinených poľnohospodárskych pozemkov. Zaburinenie pozemkov v mnohých prípadoch ohrozuje ekologickú stabilitu územia a zároveň nie je zachovaná funkčná spätosť prírodných procesov v krajinnom prostredí. Následne dochádza k šíreniu burín a dochádza k poškodzovaniu a degradácii poľnohospodárskych pozemkov ako aj k sťaženiu poľnohospodárskeho obhospodarovania.

Tunajší úrad, týmto upozorňuje a vyzýva každého vlastníka, nájomcu a správcu poľnohospodárskej pôdy, aby zabezpečil základnú starostlivosť o poľnohospodársku pôdu, ako to ustanovuje § 3 zákona. Konkrétne – každý vlastník, nájomca a správca poľnohospodárskej pôdy je povinný:

- 1. Vykonávať agrotechnické opatrenia zamerané na ochranu a zachovanie kvalitatívnych vlastností poľnohospodárskej pôdy a na ochranu pred jej poškodením a degradáciou.**
- 2. Predchádzať výskytu a šíreniu burín v neobrábaných pozemkoch.**
- 3. Zabezpečiť využívanie poľnohospodárskej pôdy tak, aby nebola ohrozená ekologická stabilita územia a bola zachovaná funkčná spätosť prírodných procesov v krajinnom prostredí.**
- 4. Usporiadať a zosúladiť poľnohospodársky druh pozemku s jeho evidenciou v katastri.**

Ten, kto svojou nečinnosťou spôsobí zaburinenie poľnohospodárskeho pozemku alebo nepoľnohospodárskeho pozemku v blízkosti poľnohospodárskeho pozemku, prípadne nesplní povinnosť uloženú orgánom ochrany poľnohospodárskej pôdy dopustí sa priestupku (fyzická osoba) alebo správneho deliktu (právnická osoba alebo fyzická osoba - podnikateľ) podľa § 25 a § 26 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov.

V roku 2018 budú kontroly zabezpečenia starostlivosti o poľnohospodársku pôdu vykonávané podľa harmonogramu v letných mesiacoch. V zmysle platných predpisov budú za porušovanie § 3 zákona vyvodzované dôsledky.

Ing. Jozef Pliešтик, vedúci odboru

Vypalovanie trávy je protizákonné!

Požiare v jarnom období každoročne spôsobujú nielen materiálne škody, ale aj nezanedbateľné ekologické škody, pričom obnova požiarom zničených lesných porastov predstavuje dlhodobý proces. Je to obdobie charakteristické zvýšenou pracovnou aktivitou pri odstraňovaní starých zvyškov suchej trávy, lístia, porastov a rôznych odpadkov. Tieto práce si niektorí nezodpovední občania uľahčujú tým, že vypalujú suchú trávu, kladú ohne v lesoch, lesných porastov a ich blízkosti. Napriek sústavnému zdôrazňovaniu škodlivosti a nebezpečnosti vypalovania suchej trávy v jarnom období každoročne táto činnosť pretrváva.

Vypalovanie starých trávnych porastov bolo v dávnejšej minulosti málo početné, čo súviselo s dôsledným obhospodarovaním všetkých pozemkov. Predpokladaný úžitok zo zbavenia sa nepotrebných suchých porastov ohňom vysoko prevyšujú škody, ktoré takéto požiare zapríčinia. Poškodzuje sa štruktúra povrchovej vrstvy pôdy, jej odkrytím sa zvyšuje erózna ohrozenosť a umožní sa vyšší výpar i presychanie, napomáha sa rozširovaniu odolnejších agresívnych druhov rastlín, spaľujú sa vývojové štádiá mnohých drobných živočíchov čo negatívne ovplyvňuje potravnú základňu vyšších živočíchov a tiež zanikajú prirodzené, mnohokrát posledné útočiska organizmov, čo znižuje celkovú biodiverzitu krajiny. Plošným vypalovaním môže dôjsť k likvidácii celých populácií menej mobilných druhov.

Ku vzniku požiarov dochádza nielen nedbanlivosťou pri zakladaní ohňov v prírode, hrám detí so zápalkami, odhadzovaním nedopalkov pri fajčení, ale aj podcenením okolností pri "riadenom vypalovaní" a tiež úmyselným podpalačstvom. Zdá sa, že sú niektorí ľudia nepoučiteľní a neodstraší ich ani príslušné ustanovenie zo zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o požiarnej ochrane, ktorý zakazuje vypalovať porasty bylín, kríkov a stromov. Občanom, ktorí nelegálne vypalujú porasty, hrozí pokuta do výšky 331 € a priamo na mieste môže byť udelená bloková pokuta do výšky 99 €, právnická osoba až do 16 596 €. V prípade, že požiar spôsobí veľkú škodu, hrozí občanom aj trestné stíhanie. Vypalovanie trávy je nielen protizákonné, ale aj nebezpečné a nie sú zriedkavé prípady, že ľudia naň doplatia životom.

V záujme zlepšenia situácie je potrebné v rámci protipožiarnej prevencie zvýšiť účinnosť osvetovo-výchovnej práce aj medzi najširšou verejnosťou. V teréne zas v aktuálnom období treba vo zvýšenej miere zamerať na prevenciu pozornosť lesnej stráže, členov urbárskych spolkov, poľnohospodárov a stráže prírody. Dôležité je, aby aj bežný občan neváhal a nahlásil takéto porušenie zákona na políciu. Čo by ste mali urobiť, ak ste svedkom vypalovania trávy a lesných porastov?

V zmysle zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. môže byť fyzickej osobe, ktorá vypaluje porasty bylín, kríkov a stromov alebo zakladá oheň v priestoroch alebo na miestach, kde by mohlo dôjsť k jeho rozšíreniu uložená pokuta až do výšky 331 €. V prípade, ak spôsobia požiar dokonca hrozí aj trestné stíhanie.

Nie vždy sa však podarí odhaliť osobu – pôvodcu požiaru. Môže za to aj ľahostajnosť nás všetkých voči daniu okolo nás a malá občianska statočnosť. Nedovoľme tej hŕstke nenapraviteľných, aby ničili všetko okolo seba. Ak sa stanete svedkom vypalovania trávy a lesných porastov, mali by ste nahlásiť túto skutočnosť na políciu (t. č. 158).

Čo robiť v prípade už rozšíreného požiaru?

- bezodkladne ohlásiť vznik požiaru na ohlasovňu požiarov – 1, č. 150, resp. 112 alebo zabezpečiť jeho ohlásenie,
- uviesť, kde horí (presnú adresu a tel. číslo), čo horí, kto volá,
- uviesť podrobnejšie informácie o požiar, vyčkať na spätný telefonát ohlasovne požiarov a riadiť sa jej pokynmi,
- ak je to možné, uhasiť požiar dostupnými hasiacimi prostriedkami (voda, piesok, vlhké prikrývky, lopaty, ručné hasiace prístroje a pod.) alebo vykonať nevyhnutné opatrenia na zamedzenie jeho šírenia,

- vykonať nevyhnutné opatrenia na záchranu ohrozených osôb, evakuovať najmä deti a chorých ľudí,
- poskytnúť na výzvu veliteľa zásahu osobnú a vecnú pomoc jednotke požiarnej ochrany – napríklad dopravné prostriedky, zdroje vody, spojovacie zariadenia a iné veci potrebné na zdolanie požiaru.

Upozorňujeme rodičov na zvýšenú kontrolu pohybu svojich detí v čase ich voľna, kde je nebezpečenstvo vzniku požiarov najmä pri hre detí so zápalkami, fajčení, zakladaní ohňov v prírode a úmyselnom zapálení. Pri jarnom upratovaní v okolí rodinných domov ako aj pri jarných prácach na záhradkách a políčkach, aby nezakladali oheň vypalovaním trávnatých porastov, bylín, kríkov a stromov. Cieľom preventívnych opatrení na zamedzenie vzniku požiarov nie je iba represívne konanie príslušných orgánov štátnej správy, ale najmä upozorňovať a informovať občanov, že ich konanie je nebezpečné a protiprávne. Od občanov sa vyžaduje, aby sa správali tak, aby v plnej miere dodržiavali protipožiarne opatrenia a zároveň výchovne pôsobili na tých občanov, ktorí svojím počínaním ohrozujú život

zdravie, majetok a životné prostredie nás všetkých. Aktívne preventívno-výchovne pôsobenie bude účinné len pri spolupráci všetkých občanov, ktorí do značnej miery môžu svojím konaním ovplyvniť vznik požiarov a tým aj následných škôd na majetku a zdraví. Starostka obce, výbor DHZ, preventívár obce vyzýva všetkých občanov k aktívnej spolupráci s dôrazom na predchádzanie vzniku požiarov v prírodnom prostredí pri dodržiavaní všetkých zásad protipožiarnej bezpečnosti.

Viliam Hláčik, preventívár obce

Turistický oddiel ONDROBRUS

**Príroda je jediná kniha,
ktorá na všetkých stranách
ponúka zaujímavý obsah.**

Johann Wolfgang von Goethe

Naozaj, príroda je jedinečná a my, turisti z TO Ondrobrusu, to zistujeme každý rok, s každou túrou nachádzame krásne zákutia nášho Slovenska. Opišem niekoľko túr, ktoré sme už tento rok absolvovali.

17. 2. 2018 VYSOKÉ TATRY – HREBIENOK – ĽADOVÝ DÓM – ZAMKOVSKÉHO CHATA

V krásnom slnečnom počasí už po piatykrát vychádzame chodníkom zo Starého Smokovca na Hrebienok, kde nás čakali dve veľké kupoly, pod ktorými sa skrývali nádherné ľadové výtvy. Pod jednou nás krásou, jemnosťou prepracovania a farebnými vitrážami očaril Ľadový dóm. Tento rok sa nesie v téme – pocta rodine, inšpirovaný bazilikou Sagradou Familiou v Barcelone. O precízne detaily pri tvorbe chrámu sa postaral Adam Bakoš s tímom slovenských, českých a španielskych sochárov. Na stavbu bolo použitých 1440 ľadových blokov (190 ton ľadu). O krásu sklenených vitráží, ktoré znázorňovali sakrálné motívy, symboly Tatier a štyri ročné obdobia sa postaral sklár a dizajnér slovensko-gréckeho pôvodu Achilleas Sdoukos. Pod druhou kopulou boli ukryté ľadové sochy zo súťaže Tatry Ice Masters 2018. Ďalším naším cieľom bola Zamkovského chata. Cestou sme sa zastavili v Rainerovej chate, kde chatár Petras so synmi každý rok vytvorí snehový Betlehem.

10. 3. 2018 VYSOKÉ TATRY: DOBRÁ VODA – CHATA PRI ZELENOM PLESE

Každoročne v zimnom období navštívime aj Chatu pri Zelenom plese. Je to jedna z najnavštevovanejších tatranských chát, obľúbená nielen turistami, ale aj lyžiarmi, cyklistami a horolezcami.

*Chata
pri Zelenom plese*

24. 3. 2018 BESEDA „ALJAŠKA“ S JAROM DUTKOM

Na besedu s Duceom sa vždy veľmi tešíme, pri jeho zaujímavých prednáškach sa prenesieme do krajín a veľhôr, o ktorých nám pútavo rozpráva a opisuje každý obraz, ktorý premieta. Tentokrát sme sa preniesli do krajiny snehu a ľadu, na Aljašku, zdolávali sme najvyšší vrch v severnej Amerike – Mount McKinley. Hora Denali, ako sa dnes nazýva miestnymi obyvateľmi, dosahuje výšku 6190 m, nachádza sa v centrálnej časti Aljašských hôr. Podmienky pre horolezcov sú obtiažne, jeho poloha je blízko polárneho kruhu a neďaleký Severný ľadový oceán spôsobuje veľmi „divoké“ počasie.

14. 4. 2018 LOM NAD RIMAVICOU – HRIŇOVÁ

Trasa z Lomu nad Rimavicou nás viedla lúkami, nenáročnými lesnými cestami a prvým cieľom bol prameň Iplá. Samotný prameň Iplá je prekrytý dreveným prístreškom. V neďalekom altánku sme sa občerstvili a pokračovali v nenáročnej túre s krásnymi výhľadmi na prírodu, horehronské lazy s domčekmi a pomaly sme schádzali do Hriňovej.

6. 5. 2018 ŠIATORSKÁ BUKOVINKA – ŠOMOŠKA – FILAKOVSKÝ HRAD – DIVÍN

Prvou našou zastávkou bol hrad Šomoška na južnom Slovensku. Hrad vznikol po ústupe Tatárov na prelome 13. a 14. stor., prvými majiteľmi boli Kačičovci, no hrad bol vo vlastníctve mnohých rodov. V polovici 16. stor. hrad úspešne odolával tureckým nájazdom. Napriek tomu, že neďaleké hrady Filakovo a Šalgó boli obsadené, hrad Šomoška odolával 20 rokov. Po roku 1709 hrad chátral, pred skazou ho zachránila čiastočná rekonštrukcia a konzervácia v roku 1972. Cestou k hradu sa nachádza 9 m vysoký kamenný vodopád, ktorý vznikol pred štyrmi miliónmi rokov stuhnutím lávy. Vodopád pozostáva z tmavých čadičových stĺpov a patrí k celoeurópskym unikátom. Neďaleko vodopádu sa nachádza kamenné more o ploche 100x400 m, tvorené úlomkami čadičových stĺpov. Pokračujeme na Filakovský hrad, kde nám p. lektorka porozprávala o histórii hradu a mesta v Bebekovej bašte. Archeologické nálezy datujú osídlenie hradného návršia už od medenej doby (cca 3500 pred Kristom). Poslednou zastávkou bol hrad Divín, postavený na prelome 12. a 13. storočia na ochranu cesty do stredoslovenskej banskej oblasti. V obci stojí aj renesančný novopravený Zichyovského kaštieľ, v ktorom je múzeum o histórii hradu, obce a okolitého regiónu v okrese Lučenec.

26. 5. 2018 VEĽKÝ CHOČ

Veľký Choč (1611 m n. m.), sa nachádza na pomedzí oravského a lipovského regiónu. Vrch je turisticky mimoriadne obľúbený, považuje sa za jeden z najkrajších na Slovensku. Dovidieť na pohoria celého severného Slovenska – Západné Tatry, Nízke Tatry, Veľkú a Malú Fatru, Oravskú Maguru. Na Veľký Choč vedie mnoho značkovaných turistických chodníkov. My sme si vybrali za východiskový bod Valaskú Dubovú. Z Choču sme zišli do kúpeľov Lúčky, kde sme si prezreli kúpele i krásny vodopád. Ponúkame k nahliadnutiu plán turistických akcií, ktoré ešte plánujeme tento rok.

Z. Kubusová

Cestou k prameňu Iplá

Filakovský hrad

Hrad Šomoška

Kamenný vodopád

PLÁN TURISTICKÝCH AKCIÍ TO ONDROBRUS NA ROK 2018

15. 07. 2018 – Veľká Fatra: Necpálska dolina – Borišov – Ploská – Čierny kameň – Lipt. Revúce, (stredne náročná: 7,30 hodín)
05. 08. 2018 – Vysoké Tatry: Starý Smokovec – Téryho chata – Priečne sedlo – Zbojnícka chata – Starý Smokovec, (náročná: 8,30 - 9 hodín)
26. 08. 2018 – Oravské Beskydy: Slaná Voda – Babia hora – Slaná Voda, (stredne náročná: 6 hodín)
16. 09. 2018 – Slovenský raj: Čingov – Tomášovský výhľad – Závojový vodopád – Čingov, (stredne náročná: cca 8 hodín)
06. 10. 2018 – Súľovské skaly: Súľov – Roháčske sedlo – Sedlo pod Bradou – Súľovský hrad – Súľov, (stredne náročná: 5 hodín)
21. 10. 2018 – Nízke Tatry: Črmné – Vajskovská dolina – Vajskovský vodopád – Črmné
10. 11. 2018 – Kordíky – Králiky – Suchý vrch – Banská Bystrica
29. 12. 2018 – Predsilvestrovská vychádzka

Pútnický zájazd Levoča, Spišská Kapitula

Nie každý z nás dokáže robiť obrovské veci, ale každý dokážeme robiť malé veci s obrovskou láskou.

Matka Tereza

Na pútnický zájazd sme odchádzali 30. 5. 2018 o 7,00 hod. spred Domu remesiel Brusno. Našou prvou zastávkou bola Bazilika Navštívenia Panny Márie na Mariánskej hore, kde sme o desiatej hodine mali sv. omšu. Bazilika patrí medzi najstaršie pútnické miesta Slovenska, kde sa každoročne prvý júlovú nedeľu koná púť. V 13. stor. tu bola postavená prvá kaplnka, ktorú v roku 1470 prestavali na gotický kostol a bola tam inštalovaná socha Panny Márie. Prvá veľká procesia a púť tu bola 2. júla 1671. Ďalšie prestavby kostola nastali v roku 1688 a 1819. Posledná prestavba sa uskutočnila v rokoch 1906 – 1914, kedy kostol získal dnešnú podobu. Na hlavnom oltári zostala pôvodná gotická socha Panny Márie. Dnes je tam vybudovaný exercičný a rehoľný dom. Význam tohto pútnického miesta neostal nepovšimnutý ani vo Vatikáne. Pápež Ján Pavol II. povýšil kostol Navštívenia Panny Márie 26. januára 1984 na menšiu baziliku. O jedenásť rokov neskôr – 3. júla 1995, sa tu konala za jeho prítomnosti zatiaľ najväčšia púť, ktorej sa zúčastnilo vyše 650 000 ľudí. Z Mariánskej hory odchádzame do Levoče, kde si chceme pozrieť mesto a navštíviť chrám sv. Jakuba. Levoča vznikla z dvoch pôvodných slovanských osád, najstarším písomným dokladom je listina kráľa Bela IV. z roku 1249. V roku 1317 sa už spomína výslovne ako kráľovské mesto. V 19. stor. sa stáva strediskom slovenského národného hnutia, bolo tu založené známe Levočské lýceum. Dnes je Levoča centrom Spiša. O 12.00 hod. vchádzame na prehliadku Chrámu sv. Jakuba, ktorý patrí medzi najväčšie gotické chrámy na Slovensku. Je to živý chrám a veriacim slúži denne na bohoslužby už vyše 700 rokov. Má bohatú históriu a je klenotnicou mnohých umeleckých pamiatok. Okrem samotného chrámu ďalšou národnou kultúrnou

pamiatkou sú diela známeho stredovekého rezbára Majstra Pavla z Levoče, najmä oltár, ktorý meria 18 metrov a 62 cm. Kostol je zasvätený sv. Jakubovi staršiemu, ochrancovi bojovníkov, pútníkov a robotníkov.

Našou tretou zastávkou bola Spišská Kapitula, ktorá je v súčasnosti sídlom spišského biskupa a centrom spišskej diecézy. Často je označovaná aj ako malý slovenský Vatikán. Dnešná Kapitula súvisí so založením Spišského prepoštstva koncom 12. stor., kedy vykonávala aj funkciu verejného notárstva. Zároveň tu už v 13. stor. stála škola. Vzniklo tak postupne akési cirkevné mestečko, ktoré okrem prepoštského kostola pozostávalo aj z prepoštského paláca, z domov kanonikov a z niektorých ďalších budov. V roku 1776 povýšila Mária Terézia a pápež Pius VI. Spišské prepoštstvo na biskupstvo. V roku 1815 tu vznikol kňazský seminár a v roku 1819 najstarší učiteľský ústav v Uhorsku, ktoré boli po komunistickom prevrate zoštátnené a zrušené. V ich priestoroch bola vojenská, neskôr policajná škola a policajný archív. V areáli Spišskej Kapituly je Katedrála sv. Martina, kde nám pani sprievodkyňa priblížila históriu. V roku 1993 bola Spišská Kapitula zaradená do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO.

Po prehliadke sme sa na nádvorí stretli a porozprávali s otcom biskupom ThDr. Š. Sečkom.

Opísala som miesta, ktoré sme navštívili na prvej tohtoročnej púti. Chceli by sme v týchto jednodňových púťach pokračovať. Veľká vďaka patrí nášmu p. farárovi a všetkým zúčastneným.

M. Kubusová

Recepty

**Znova hľadáme inšpiráciu!
Danka Parobeková nám ponúka
paletu receptov.**

ŠKVARKOVÉ ROŽKY

Suroviny: 500 g hladká múka špeciál, 1 Hera, 1 celé vajce, 1 krabička syrokremu; kvások – 1 dl mlieko, 1 kocka droždia, 1 PL cukor, 1 ČL soľ; 400 g škvariet, 100 g strúhaný syr, 1 vajce na potretie.

Postup: Vykysnutý kvások zmiešame s ostatnými surovinami a necháme kysnúť cca 30 minút. Vykysnuté cesto rozdelíme na 8 bochníkov. Každý bochník rozvalkáme na koleso, ktoré potrieme mletými škvarkami a rozdelíme si ho na 8 častí (ak chceme menšie rožky, tak na viac častí). Rožky stácame od širšej časti smerom dovnútra. Rožky poukladáme na plech vystlaný papierom na pečenie, potrieme vyšľahaným vajcom a posypeme strúhaným syrom. Pečieme vo vyhriatej rúre na 180 °C približne 20 minút (záleží od rúry).

MALINOVÝ COCKTAIL

Suroviny: 500 g mrazené maliny (poprípade ovocie podľa vlastného výberu), 7 dcl sladké biele víno (môže byť aj šumivé), 2 – 3 PL hneď cukor.

Postup: Ovocie, víno a cukor dáme do mixéra a všetko spolu vymixujeme. Najskôr pridáme ½ vína a dolievame podľa toho, aký hustý koktail chceme. Nalejeme do vínových pohárov a podávame.

DOMÁCI CHLEBÍK

Suroviny: 1a 1/2 hrnček - špaldová hladká múka, 1 a 1/2 hrnček - pšeničná múka 00, 1 a 1/2 hrnček - ražná hladká múka, 2 a 1/4 hrnček - teplá voda, 1 a 1/2 ČL - soľ, 30 g droždie, 1 a 1/2 ČL - trstinový cukor, sezam, ľanové semiačka, tekvicové semiačka, rasca.

Postup: Všetky ingrediencie spolu vymiešame na cesto, aby sa nám to spojilo, prikryjeme utierkou a necháme kysnúť cca hodinu. Cesto má 3-násobne zväčšiť objem. Cesto vyberieme, dáme na pomúčenú

dosku a trošku poprekladáme (ako keď pracujete s kysnutým cestom, z bokov potiahnuť do stredu.) Nádobu, v ktorej sme ho mali si vymastíme olejom a opäť tam dáme cesto späť kysnúť na hodinu, prípadne pokým nezväčší 3x objem. Pekáč, v ktorom budeme chlebiček piecť, vymastíme olejom. Rúru si vyhrejeme na 230 °C aj s pekáčom (príp. inou misou, hrncom, dôležité je, aby mal poklop) cca 20 min. Opatrne chlebiček preložíme do misy, aby sme sa nepopálili. Cesto je mľandrávé a redšie, netreba sa toho báť. Zavrieme poklopom a dáme piecť na 230 stupňoch 30 min. Následne poklop odstránime a dopekáme ešte 15 min na 200 stupňoch. Keď je chlebiček upečený, vyberieme si ho, dáme na mriežku, aby dýchal, postriekame vodou a prikryjeme utierkou na 10 min, aby bola kôrka mäkká. Potom utierku odstránime a chlebiček necháme vychladnúť aspoň hodinu.

MALINOVÁ RAW TORTA

Suroviny:

- **korpus:** 1 šálka lieskových alebo vlašských orechov, 1 šálka strúhaného kokosu, 1/2 šálky hrozienok alebo datlí, (šálka cca 250 ml),
- **malinová náplň:** 300 g malín - môžu byť mrazené, 2 banány,
- **svetlá náplň:** 1 šálka kešu orechov, 1/3 šálky medu, 1/3 šálky kokosového oleja, 1 citrón.

Postup: Hrozienka namočíme do vody na cca 1 hodinu. Banány nakrájame na hrubšie kolieska a dáme do mrazničky. Maliny čiastočne rozmrazíme, časť na zdobenie necháme v mrazničke. Kešu orechy namočíme na cca 5 min. Korpus: Orechy, kokos a namočené scedené hrozienka zmixujeme v mixéry. Hmotu utlačíme v okrúhlejšej forme s odnímateľným dňom s priemerom cca 20cm a dáme do chladničky. Malinová náplň: Maliny a banány rozmixujeme na hladkú hmotu a vylejeme na korpus. Rovnomerne rozotrieme, prikryjeme fóliou a uložíme do mrazničky. Časť malinovej náplne si môžeme odložiť na odzdobenie. Svetlá náplň: Scedíme kešu orechy a rozmixujeme ich s medom, zľahka roztopeným kokosovým olejom a šťavou z jedného citróna na hladnú hmotu. Náplň rozotrieme na čiastočne stuhnutú malinovú náplň. Vrch môžeme podľa fantázie ozdobiť malinovou náplňou. Naznačíme kruhy, ktoré špáradlom roztiahneme. Celú tortu dáme stuhnúť na pár hodín do mrazničky. Pred podávaním, necháme postáť pri izbovej teplote cca 1 hod.

TVAROHOVÉ TIRAMISU

Suroviny: 2 balíky podlhovastých piškót, 2 dcl silnej kávy, 0,5 dcl rumu (rumová esencia), 300 g mäkkého tvarohu, 150 g kyslej smotany, 50 g práškového cukru, kakao na posypanie.

Postup: Piškóty mierne ponamáčame do kávy ochutenej rumom a polovicu rozložíme do podlhovastej misy vedľa seba. Tvaroh vyšľaháme s cukrom a kyslou smotanou do peny. Polovicu natrieme na piškóty. Na tvarohovú penu znova poukladáme piškóty namočené v káve, natrieme druhou polovicou tvarohového krému a zarovnáme. Vrch nahusto posypeme kakaom. Dáme do chladničky stuhnúť aspoň na 2 hodiny.

Stredoslovenská vodárenská prevádzková spoločnosť, a.s.

Tento protokol obsahuje výsledky akreditovaných skúšok, ktoré sú označené A, výsledky neakreditovaných skúšok označených N, výsledky subdodávok označené S

Protokol o skúške č. 5362/2018

Názov a adresa laboratória: Odbor riadenia kvality – Laboratórium Banská Bystrica, Partizánska cesta 5, 974 01 Banská Bystrica

Meno a adresa zákazníka: Závod 01 Banská Bystrica, Partizánska cesta 73, 974 01 Banská Bystrica

Dátum odberu/výkonu skúšky (od – do): 4. 06. 2018/ 5. 06. 2018/ 5. 06. 2018 – 8. 06. 2018

Odborné miesto: Brusno – Potraviný COOP

Matrica: pitná voda (spotrebická)

Tabuľka výsledkov skúšok

Ukazovateľ	Metóda stanovenia	Povolený limit	Výsledok	Rozšír. neistota	Merná jednotka	Pozn
Farba	STN EN ISO 7887	20	<2	-	mg/l	A
Zákal	STN ISO 7027-1	5	<0,5	-	FNU	A
Reakcia vody	STN ISO10523	6,5 – 9.5	7, 53	0,15	-	A
Vodivosť	STN EN 27888	-	57,0	5%	mS/m	A
Chemická spotreba kyselíka manganistanom	STN EN ISO 8467	3	<0,50	-	mg/l	A
Absorbancia (254 nm, 1 cm)	STN 757360	0,08	0,050	10%	-	A
Amónne ióny	STN ISO 7150-1	0,5	<0,10	-	mg/l	A
Dusitany	STN EN 26777	0,5	<0,020	-	mg/l	A
Dusičnany	STN 757430	50	<4,00	-	mg/l	A
Železo	STN ISO 6332	0,2	<0,05	-	mg/l	A
Mangán	STN EN ISO 15586	50,000	<2	-	mg/l	A
Escherichia coli	STN EN ISO 9308-1: 1:2015-10	0	0	-	KTJ/100ml	A
Koliformné baktérie	STN EN ISO 9308-1	0	0	-	KTJ/100ml	A
Enterokoky	STN EN ISO 7899-2	0	0	-	KTJ/100ml	A
Kultivovateľné mikroorganizmy pri 22°C	STN EN ISO 6222	200	0	-	KTJ/1ml	A
Kultivovateľné mikroorganizmy pri 36°C	STN EN ISO 6222	50	1	-	KTJ/1ml	A
Clostridium perfringens	STN EN ISO 26461-2	0	0	-	KTJ/100ml	N
Vláknité baktérie (okrem železitých a mangánových)	STN 757711	0	0	-	jedinice/ml	A
Železité a mangánové baktérie	STN 757711	10	0	-	%pokr.	A
Mikromycéty stanovitelné mikroskopicky	STN 757711	0	0	-	jedinice/ml	A
Živé organizmy	STN 757711	0	0	-	jedinice/ml	A
Mŕtve organizmy	STN 757711	30	0	-	jedinice/ml	A
Abiosestón	STN 757712	10	1	-	% pokr.	A
Chuť	STN EN 1622	-	prijateľná	-	-	N
Pach	STN EN 1622	-	bez zápachu	-	-	N
Teplota vody	STN 757375	-	13,5	-	°C	N
Voľný chlór	Kyvetové testy	0,3	0,25	-	mg/l	N

Za správnosť protokolu zodpovedá: Ing. Eva Azzamová, vedúca LBB

Protokol schválený: 12. 6. 2018